

ASUMISEN KEHITYSKULUT JA ASUMISEEN LIITTYVÄT MIELIPITEET

Case: Farmikylä-hanke

Tiivistelmä

Tekijä(t) Pyyhtiä, Siiri	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 53 + 16	Valmistumisaika Syksy 2020
Työn nimi Asumisen kehityskulut ja asumiseen liittyvät mielipiteet Case: Farmikylä-hanke		
Tutkinto Liiketalouden koulutusohjelma, palveluliiketoiminta		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi maatilayrittäjä Mikko Niipala, jonka tila sijaitsee Hollolassa. Niipalalla on käynnissä Farmikylä-hanke, joka on kokonaisuutena uudenlainen maaseutuasumisen malli. Työn tavoitteena oli kartoittaa Farmikylä-konseptin markkinatilannetta ja kohderyhmiä erilaiset asumiseen liittyvät trendit huomioiden.</p> <p>Tietoperustassa käsitellään asumisen taustalla vaikuttavia kehityskulkuja sekä asumisen nykyisiä trendejä ja uusia toimintamalleja. Ensimmäisessä osiossa kerrotaan globaaleista kehityskuluista ja muutoksista sekä niiden seurauksista ja vaikutuksista Suomen asumistilanteeseen. Toisessa osiossa kerrotaan maailmalla yleistyneistä asumiseen liittyvistä toimintamalleista ja siitä, miten ne näkyvät tällä hetkellä Suomessa.</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Tutkimusaineisto kerättiin kyselyn avulla. Kyselyyn vastasi yhteensä 407 henkilöä. Kyselylomakkeen kohdat pohjautuivat tavoitteen aihepiireihin. Tutkimustulokset antoivat vastauksia tavoitteeseen liittyen. Työn tärkeimpinä tuloksina saatiin kartoitettua Farmikylän kohderyhmiä sekä ihmisten mielipiteitä, arvoja ja toiveita asumiseen liittyen.</p> <p>Ihmiset ovat selvästi kiinnostuneita asumisen yhteisöllisyydestä ja resurssien jakamisesta sekä lähiruuasta. Luonnon ja ympäristön merkitys ja arvostus korostuvat. Asuinympäristöönsä ihmiset haluavat luontoa, mukavan naapuruston, omaa rauhaa ja peruspalveluita melko lähelle. Kyseiset elementit kuuluvat olennaisesti Farmikylä-konseptiin. Tästä syystä tutkimustulokset osoittavat, että konseptia kohtaan on selvää kiinnostusta ja kysyntää. Kokonaisuutena tutkimustuloksista on hyötyä Farmikylä-hankkeessa jatkossa tehtävien ratkaisujen kannalta.</p>		
Asiasanat megatrendit, kaupungistuminen, asumisen trendit, yhteisöllisyys, kyselytutkimus, mielipidekysely		

Abstract

Author(s) Pyyhtiä, Siiri	Type of publication Bachelor's thesis	Published Autumn 2020
	Number of pages 53 + 16	
Title of publication Housing trends and people's opinions related to housing Case: Farmikylä project		
Name of Degree Bachelor of Business Administration		
Abstract <p>Bachelor's thesis was commissioned by farm entrepreneur Mikko Niipala, whose farm is located in Hollola. Niipala's Farmikylä project is a new rural housing model. The aim of this thesis was to map the market situation and target groups of the Farmikylä concept, taking into account different housing-related trends.</p> <p>The theoretical part of the thesis deals with housing-related megatrends, trends and models. The first section describes global development patterns and changes, as well as their consequences and effects on the housing situation in Finland. The second section describes the housing models that are becoming more common around the world and how they are currently reflected in Finland.</p> <p>A quantitative research method was used in this thesis. The research material was collected through a survey which was answered by a total of 407 people. The sections of the questionnaire were based on the topics of the Farmikylä project. The research results provided answers related to the aim of the thesis. The most important results of the work were the identification of the Farmikylä's target group, as well as finding out people's opinions, values and wishes related to housing.</p> <p>People are clearly interested in cohousing, sharing resources, and local food. The importance and appreciation of nature and the environment are strongly visible. Ideal living environment consists of nature, friendly neighborhood, own space, and basic services. The elements mentioned above are essential parts of the Farmikylä concept. Therefore the results indicate that there is clear interest and demand for Farmikylä. The results of the study will be useful for future solutions in the Farmikylä project.</p>		
Keywords megatrends, urbanization, housing trends, cohousing, community, questionnaire, opinion poll		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Opinnäytetyön tausta ja toimeksianto	1
1.2	Työn rakenne ja rajaukset.....	2
2	KEHITYSKULUT ASUMISEN TAUSTALLA	3
2.1	Megatrendi, trendi ja heikko signaali	3
2.2	Kaupungistuminen ja muuttoliikkeet.....	3
2.3	Asuntojen hintojen ja vuokrien kehitys	6
2.4	Asuntokuntien koko ja yksinasuminen	7
2.5	Ekologinen jälleenrakentaminen ja kestävät rakennusratkaisut.....	8
3	ASUMISEN TRENDJÄ SUOMESSA	10
3.1	Asumisen monipaikkaisuus.....	10
3.2	Asumisen yhteisöllisyys	11
3.3	Asunnon omistaminen	13
3.4	Asunto-osuuskunta	14
3.5	Asumisen palvelut.....	15
4	TYÖN KULKU JA MENETELMÄT	17
4.1	Tutkimusprosessi ja sen vaiheet	17
4.2	Tiedonhankinta ja tutkimusmenetelmä.....	17
4.3	Kyselylomakkeen esittely.....	18
5	TOIVEET MAASEUTUASUMISELLE -KYSELYN TULOKSET	20
5.1	Analysoinnin työkulku	20
5.2	Taustatiedot.....	20
5.3	Asumiseen liittyviä väittämiä	23
5.4	Uusia toimintamalleja ja -tapoja	24
5.5	Ruuan hankintaan liittyviä väittämiä	25
5.6	Arkkityypit ja identiteetit	27
5.7	Jaetut tilat ja resurssit	28
5.8	Asumisen palvelut.....	30
5.9	Farmikylän maksulliset palvelut ja tilat	32
5.10	Ihanteellinen pihapiiri	33
5.11	Mielikuvat idyllisestä maaseutuasumisesta	34
5.12	Unelmien asuinympäristö.....	35
5.13	Yhteenveto tuloksista.....	38

6	JOHTOPÄÄTÖKSET	42
6.1	Työn yhteenveto ja yhteys tuloksiin	42
6.2	Tutkimuksen luotettavuus	47
6.3	Oma oppiminen ja jatkotutkimusehdotukset.....	47
	LÄHTEET	49
	LIITTEET	54

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön tausta ja toimeksianto

Kaupungistumiskehitys, väestörakenne sekä ilmastonmuutos ovat merkittäviä asumiseen ja yhdyskuntiin vaikuttavia muutostekijöitä. Kaupungistumisen seurauksena monilla suurilla kaupunkialueilla asukastiheys on kasvanut. Samaan aikaan asuinalueiden väliset erot suurenevät uudisrakentamisen painottuessa kasvukeskuksiin. Riittävä ja oikein sijoitettu asuntotuotanto hidastaa hintojen ja vuokrien nousua. Ilmastonmuutoksen seurauksena puolestaan yhdyskuntien kestävyydelle muodostuu haasteita. Oleellista on rajoittaa haitallisia toimia ja sopeutua muutoksiin. (Höijer, 2020.)

Tulevaisuuden asumisessa korostuvat asukkaiden sananvalta, yhteisöllisyys ja vastuullisuus. Nykyään suomalaiset haluavat tehdä asumisesta oman näköistä ja itselleen sopivaa. Tämä näkyy esimerkiksi asumisosuuskuntien yleistymisenä. Ilmastonmuutosta torjutaan vastuullisempien elämäntapojen kautta, kuten omavarainen energiantuotanto sekä yhteiset sähköautot ja -polkupyörät. Kaupungeissa tapahtuu monia muutoksia, jotka liittyvät digitalisaatioon, tekoälyyn ja robotisaatioon. Kaikkea ei tarvitse eikä kannata omistaa itse vaan resursseja (tilat, tavarat ja laitteet) voidaan käyttää tehokkaammin jakamistalouden erilaisten sovellusten avulla. Yhteisöllisyys ja ulkotilojen arvostus kasvavat kaupungeissa, esimerkiksi parvekkeista tehdään suurempia ja kattopuutarhat yleistyvät. Suomen yhteisöasuminen koostuu muun muassa pohjoismaisista arvoista, italialaisesta yhteiskeitöstä sekä suomalaisesta luonnosta ja talkookulttuurista. (Rönkä 2019, 8-9.)

Ennen toimeksiantoa mietin pitkään kiinnostavaa opinnäytetyön aihetta, joka liittyisi jollakin tavalla projektityöskentelyyn. Olin mukana LAB-ammattikorkeakoulun MAISA-hankkeessa ja kiinnostus projektityöskentelyä kohtaan kasvoi sitä kautta. Samalla maatilayrittäjä Mikko Niipala tarjosi mahdollisuuden tehdä opinnäytetyön Farmikylään liittyen. Niipalan Farmikylä-hanke on uudenlainen maaseutuasumisen konsepti, jonka tarkoituksena on tarjota asukkaille toiminnaltaan monipuolinen ja moderni kokonaisuus. Hankkeen edetessä varsinainen Farmikylän toteutusmuoto kehittyy jatkuvasti, mutta keskeisinä teemoina säilyvät erityisesti yhteisöllisyys, uudet asumisen toimintamallit sekä asukaslähtöisyys.

Toimeksiannon pohjalta opinnäytetyön tavoitteeksi tuli kartoittaa Farmikylä-konseptin markkinatilannetta ja kohderyhmiä. Työn lopullisena tutkimusongelmana oli kartoittaa asumiseen vaikuttavien trendien näkymistä käytännössä sekä selvittää ihmisten suhtautumista asumiseen liittyviin toimintatapoihin ja -malleihin. Tutkimusongelma kehittyi pääosin

siitä, että Farmikylä-hankkeen sisältö pohjautuu vahvasti asumisessa vaikuttaviin trendeihin sekä ihmisten yleiseen kiinnostukseen niitä kohtaan. Työn tutkimuskysymyksinä olivat seuraavat: miten asumiseen vaikuttavat trendit näkyvät käytännössä ja miten ihmiset suhtautuvat asumiseen liittyviin toimintatapoihin ja -malleihin.

1.2 Työn rakenne ja rajaukset

Rakensin opinnäytetyön tietoperustan toimeksiantajan tarpeiden mukaan. Sen vuoksi kirjallisuuskatsaus on monin paikoin referoivaa. Kirjallisuuskatsausta tehdessä nousi esiin asumiseen vaikuttavia teemoja, joita ovat kaupungistuminen ja sen seuraukset, ekologinen näkökulma kaupungeissa ja asumisessa, asumisen uudet toimintamallit sekä asuminen palvelut.

Opinnäytetyössä käsiteltäviin kokonaisuuksiin liittyy myös muita teemoja, jotka on rajattu pois tietoperustasta. Kyseiset teemat ovat jakamistalous, teknologian murros, työn murros sekä ekokylät. Vaikka teemat vaikuttavat osaltaan asumiseen, tämän työn kannalta niitä ei ollut tarpeellista käsitellä tietoperustassa.

Tietoperustan kautta selviää, mitkä kehityskulut ja muutokset vaikuttavat asumisen eri osa-alueisiin. Megatrendien ja trendien tarkastelun kautta saadaan selville yhteiskunnallinen ympäristö, joka määrittää nykyistä asumista kaupungeissa ja maaseuduilla. Tietoperustassa tuodaan esiin myös uudempia ilmiöitä ja muutoksia, jotka vaikuttavat asumisen tulevaisuuteen.

2 KEHITYSKULUT ASUMISEN TAUSTALLA

2.1 Megatrendi, trendi ja heikko signaali

Megatrendi tarkoittaa ilmiötä tai muutosta, jolla on maailmanlaajuinen vaikutus. Megatrendi sisältää useita yksittäisiä ilmiöitä tai trendejä, jotka muodostavat yhdessä laajan kokonaisuuden. Yleensä megatrendi jatkuu pitkään, jopa vuosikymmeniä, ja vaikuttaa tulevaisuuden kehityskulkuun. Käsitteen alkuperäisenä kehittäjänä pidetään futuristi John Naisbittia, jonka mukaan varmin tapa ennakoida tulevaisuutta oikein on ymmärtää nykypäivän tapahtumat. Näkökulma pitää edelleen paikkaansa, sillä megatrendit ovat sidoksissa historiaan ja nykyaikaan. Niitä vertaamalla keskenään voidaan nähdä muutoksia ja ilmiöitä, jotka ovat pitkään vaikuttaneet kehitykseen, vaikuttavat tälläkin hetkellä sekä todennäköisesti myös tulevaisuudessa. (Hiltunen 2019, 15-18; Rubin 2020.)

Megatrendit ovat tärkeä kokonaisuus, jonka avulla voidaan tarkastella oleellisimpia muutoksia sekä niiden vaikutuksia. Megatrendien hidas muuttuminen näkyy etenkin siinä, että vuosia tai vuosikymmeniä vaikuttaneet kehityskulut ovat edelleen ajankohtaisia, kuten ilmastonmuutos, väestönkasvu, kaupungistuminen ja digitalisaatio. Ajan kuluessa niiden merkitys on vain vahvistunut ja vaikutukset muuttuneet monimuotoisemmiksi. Nykyään alkuperäisistä megatrendeistä on kehityksen seurauksena muodostunut uusia ilmiöitä tai alkuperäisiin on liittynyt uusia ominaisuuksia. (Vataja 2020, 2.)

Trendi on jonkin ilmiön pitkällä aikavälillä esiintyvä yleinen kehityssuunta. Sitä voi kuvata suuntauksena tai muutoksen kaavana, jota voidaan melko helposti havainnoida ja ennakoida. Trendi on riippuvainen ajasta, kuten esimerkiksi eri muotivirtaukset. Lisäksi trendi voi olla itsenäinen ilmiö tai liittyä osaksi suurempaa megatrendiä. (Rubin 2020.)

Heikko signaali on merkki tulevasta muutoksesta tai ensioire mahdollisesti nousevasta teemasta. Heikot signaalit tyypillisesti esiintyvät ennen varsinaisen trendin muodostumista. Ne voivat kertoa myös vanhan asian uudesta puolesta. Lisäksi heikkojen signaalien ominaisuuksiin kuuluvat yllättävyys ja haastavuus. Ne haastavat nykyisistä ja tulevista tapahtumista tehtyjä oletuksia ja jäävät sen vuoksi useasti huomaamatta. (Dufva 2018.)

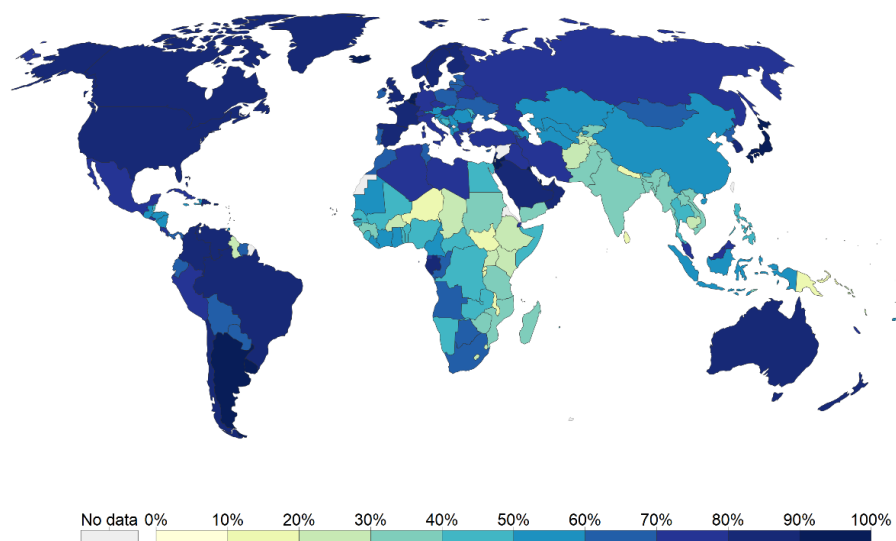
2.2 Kaupungistuminen ja muuttoliikkeet

Kaupungistuminen (engl. urbanization) on prosessi, jonka aikana maaseutuyhteisöistä muodostuu kaupunkeja tai kaupunkikeskuksia. Kaupungistumisella tarkoitetaan myös muodostuneiden kaupunkien kasvamista ja laajentumista. Kaupungistuminen alkoi jo tuhansia vuosia sitten nykyisen Lähi-idän alueella, josta se levisi muille alueille. Moderni ur-

banisaatio on pitkälti tapahtunut viimeisten kahdensadan vuoden aikana. Vielä 1800-luvulle asti maaseutualueilla asui yli 90% maailman (ja eri maiden) väestöstä. 1900-lukuun mennessä vastaava luku oli 84%. Tärkeä käännekohta kaupungistumisessa tapahtui vuonna 2007, kun maailman väestöstä yli puolet asui kaupungeissa. Vuonna 2018 kaupungeissa asui noin 55% koko maailman väestöstä (7,6 miljardista). Suomen osalta noin 85% ihmisistä asuu kaupungeissa tällä hetkellä (kuvio 1). (Mark, 2014; Ritchie & Roser 2019.)

Share of people living in urban areas, 2017

Our World
in Data

Source: UN World Urbanization Prospects (2018)

OurWorldInData.org/urbanization • CC BY

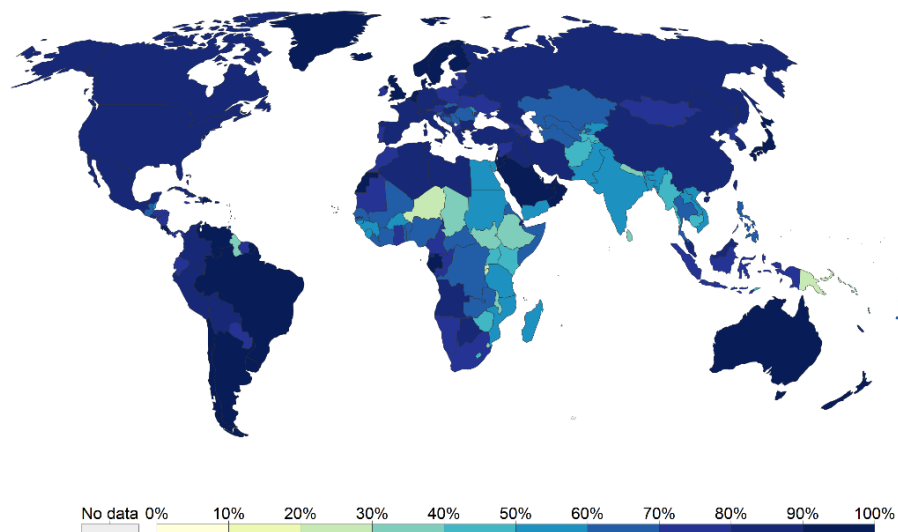
Note: Urban populations are defined based on the definition of urban areas by national statistical offices.

Kuvio 1. Väestön osuus kaupunkialueilla vuonna 2017 (Our World in Data 2018)

Nykyisten ennusteiden perusteella kaupungistuminen tulee jatkumaan tulevien vuosikymmenten aikana kiihtyvällä tahdilla. Kaupunkialueilla asuvan väestön osuus kasvaa maailmanlaajuisesti, tosin vaihtelevasti maasta riippuen. Ennusteen mukaan vuoteen 2050 mennessä ihmisiä olisi yhteensä noin 9,8 miljardia, joista 6,7 miljardia asuisi kaupungeissa (kuvio 2). Luku vastaa 68% koko maailman väestöstä. Suomen osalta noin 90% ihmisistä asuisi kaupungeissa. Vain harvojen maiden kohdalla maaseutualueilla asuu enemmän ihmisiä kuin kaupungeissa. (Ritchie & Roser 2019.)

Share of the population living in urban areas, 2050

Share of the total population living in urban areas, with UN urbanization projections to 2050.

Source: OWID based on UN World Urbanization Prospects 2018 and historical sources (see Sources) OurWorldInData.org/urbanization • CC BY
 Note: Urban areas are defined based on national definitions which can vary by country.

Kuvio 2. Väestön osuus kaupunkialueilla vuonna 2050 (Our World in Data 2018)

Kaupunkien kasvamista voi mitata ja havainnoida muuttoliikkeiden kautta. Kuten monien muiden maiden kohdalla, myös Suomessa muutto keskittyy kasvaviin kaupunkeihin ja niiden lähialueille. Ihmiset muuttavat aina vain tiiviimmin asumaan lähemmäs toisiaan. Yleisimpiä kaupunkien vetovoimatekijöitä ovat työpaikat, palvelut ja koulutusmahdollisuudet. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun eli Helsingin, Espoon ja Vantaan alueella sijaitsee neljäsosa Suomen työpaikoista. Kaupunkeihin muuttajia oli vuonna 2010 yli 830 000, joista kolmasosa muutti kuntien välillä. Tähän oli syynä työpaikan sijainti. Loput kaksi kolmasosaa muuttivat kuntien sisällä asuntotyyppin vaihdon takia. 2000-luvulla vuosittain keskimäärin 5% suomalaisista on muuttanut asumaan toiseen kuntaan, noin 3% seutukuntien välillä sekä noin 2% maakuntien välillä. (Heikkilä 2013, 46; Hiltunen 2019, 68; Alasalmi, Busk & Holappa 2020, 30.)

Suomalaisten tavoittelema pientaloasuminen näkyy suurten kaupunkialueiden muuttoliikkeissä. Perinteisesti varakkaammat asukkaat ovat suosineet muuttamista pientaloalueille ydinkaupunkien ulkopuolelle, mikä muodostaa ensimmäisen muuttoliikkeen. Toinen muuttoliike johtuu siitä, että nuoret lähtevät pientaloalueiden kodeistaan kohti suurempia kaupunkeja, yleensä opiskelumahdollisuuksien takia. Nykyään on kuitenkin nähtävissä selvä muutos lapsiperheiden asumisessa. Enää ei muuteta pelkästään kaupungista pois päin omakotitaloihin vaan jäädään asumaan keskuskaupungin alueelle. Tämä muuttaa osaltaan muuttoliikkeiden kokonaiskuvaa. (Karppi, Leino & Jokinen 2015, 118.)

Tällä hetkellä Suomen muuttoliikkeissä korostuu naisten osuus. Etenkin 20-29 -vuotiaiden naisten muuttaminen vaikuttaa olennaisesti alueiden kehittymiseen ja väestörakenteeseen. Muuttaminen suurempiin kaupunkeihin kiinnostaa pääosin koulutusmahdollisuuksien (etenkin korkeakouluopinnot) ja työpaikkojen takia. Saman ikäryhmän miehet jäävät opiskelemaan ja työskentelemään lähemmäs kotikaupunkejaan. Naisten ja miesten maansisäisiä muuttoliike-eroja selittää osaltaan koulutus- ja työpaikkojen jakautunut sijoittuminen tasojen ja alojen mukaan. Esimerkiksi suurempiin kaupunkeihin sijoittuvalla sosiaali- ja terveystalouden alalla työskentelevistä suurin osa on naisia. Puolestaan maaseutumaisien kuntien teollisuus sekä maa- ja metsätalous työllistävät perinteisesti enemmän miehiä. Muiden tekijöiden, kuten asumismielitymysten ja palveluiden merkitys asumispäätöksissä on vielä vähemmän tutkittu aihepiiri. (Aro & Siltanen 2020.)

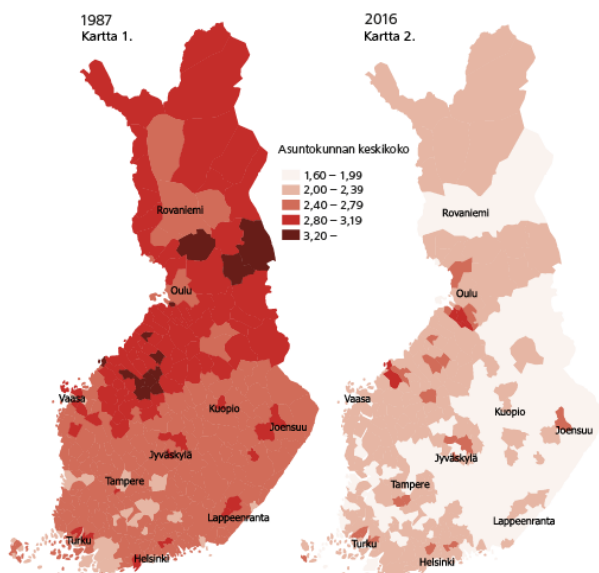
2.3 Asuntojen hintojen ja vuokrien kehitys

Kaupungistuminen vaikuttaa oleellisesti Suomen yhteiskunnan ja aluerakenteiden kehitykseen. Väestömäärä kasvaa pääkaupunkiseudulla ja muissa suurissa kaupungeissa samalla kun pääosalla seutukunnista väestömäärä vähenee. Tämän seurauksena asuntojen hinnat eroavat voimakkaasti kasvavien kaupunkialueiden ja haja-asutusalueiden välillä. Kaupungistuminen onkin yksi merkittävimmistä asuntomarkkinoita määrittävistä tekijöistä. Kasvavien kaupunkien asuntojen kysyntä kasvaa ja uusien asuntojen rakentaminen lisääntyy, ihmiset asuvat tiiviimmin ja hinnat nousevat. Kyseisiä hyvin suosittuja keskuksia on yhä vähemmän, jolloin asuntomarkkinoiden ongelmia esiintyy myös keskisuurissa kaupungeissa ja taantuvilla alueilla. Asuntojen hintaerot vaihtelevat myös asuntotyyppien mukaan. Esimerkiksi yksiöiden hinnat kehittyvät muista erillään ja kasvavat joissain kaupungeissa hyvin nopeasti, kuten Helsingissä on käynyt. Tällä hetkellä vuoden 2020 tilastojen mukaan vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen kohdalla vuokrataso on kasvanut etenkin Vantaalla, Tampereella ja Turussa. Helsingissä vuokrataso on edelleen koko maan korkein. (Keskinen, Karikallio & Kiviholma 2020; Matikainen 2020.)

Suomessa vapaat asuntomarkkinat määrittävät asuntojen hintoja sekä niihin liittyvää vuokratasoa. Luonnollisesti asuntojen hintojen ja vuokrien vaihtelu riippuu kysynnän ja tarjonnan suhteesta. Pidemmän aikaa hinnat ovat nousseet kasvavissa kaupungeissa, etenkin niiden suosituimmilla asuinalueilla. Suomen asuntopolitiikka vaikuttaa osaltaan hintojen säätelyyn. Kuitenkin asuntopolitiikan tarkoituksenmukainen toteutuminen voi hankaloitua erilaisten tavoitteiden ja arvojen yhteensovittamisen takia. Rakennusliikkeet, kaupunkien toimihenkilöt, viranhaltijat ja monet muut toimijat vaikuttavat lopullisen asuntotilanteen muodostumiseen. Asiaan liittyy oleellisesti myös senhetkinen taloustilanne. (Häkli, Vilkkonen & Vähäkylä 2015, 8-9, 30.)

2.4 Asuntokuntien koko ja yksinasuminen

Aikaisemmin asunnoissa asui pääosin suuria perheitä, mutta nykyään asutaan yksin tai enintään kaksin. Suomessa 1980-luvun lopulta asti asuntokunnan koko on pienentynyt vuosittain (kuvio 3). Silloin keskimääräinen asuntokunnan koko oli 2,5 henkilöä ja vuonna 2018 se oli 1,99 henkilöä, ensimmäistä kertaa alle kaksi. Vuonna 2018 Suomen 2,7 miljoonan asuntokunnan määrästä yhden ja kahden henkilön asuntokuntia oli noin 77%. Suomen osalta asuntokuntakoon pieneneminen on maanlaajuinen ilmiö. Kehitys on jatkunut samansuuntaisena joka paikkakunnalla. Nykyään asuntokuntien keskimääräinen koko vaihtelee alueen mukaan. Kaupunkimaisessa kunnassa keskikoko on 1,95 henkilöä ja maaseutumaisessa kunnassa 2,08 henkilöä. Lisäksi kaupunkialueilla on enemmän yksinasuvia (46%) kuin maaseutualueilla (40%). (Kannisto 2017; Tilastokeskus 2019.)

Kuvio 3. Asuntokunnan keskimääräinen koko vuonna 1987 ja 2016

Suomessa samaan aikaan asuntokunnan keskimääräinen koko pienenee ja väkiluku kasvaa. Tästä voi jo päätellä, ettei kyse ole vain yhdestä tekijästä. Muutostrendin taustalta löytyykin monien tekijöiden yhteisvaikutus. Yksi olennaisimmista tekijöistä on 1980-luvulta asti esiintynyt lapsiperheiden väheneminen. Toinen oleellinen tekijä on yksinasumisen vahvistuva trendi. Maailmanlaajuinen ilmiö onkin muodostunut uudeksi normiksi. Yksinasuminen mahdollistaa modernien arvojen toteutumista, kuten yksilöllisyyttä ja vapautta. On havaittu kaksi suurinta yksinasujien ryhmää, ikäihmiset ja nuoret. Suuret ikäluokat ikääntyvät ja

päätyvät asumaan yksin muun muassa lasten poismuuton, leskeytymisen tai avioeron takia. Nuoret puolestaan muuttavat vanhempien luota asumaan yksin omiin asuntoihinsa. (Kannisto 2017.)

Kokonaisuutena yksinasuminen on melkein kaksinkertaistunut viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana. Yhden henkilön asuntokuntia on Suomessa yli miljoona. Etenkin nuorten osuus on kasvanut huomattavasti. Melkein puolet yksinasujista asui vuonna 2014 Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla. Asuminen sijoittuu kaupunkialueiden keskiosiin. Muutostrendi näkyy etenkin Helsingissä, jossa yhden henkilön asuntokunta on asumismuotona enemmistö. (Nikander & Pietiläinen 2015; Rakennusteollisuus 2020.) Tässä opinnäytetyössä yksin ja kaksin asumisen vahvistuva trendi näkyy selvästi. Kyselytulosten perusteella yhteensä noin 61% vastaajista asuu yhden tai kahden henkilön asuntokunnassa.

2.5 Ekologinen jälleenrakentaminen ja kestävät rakennusratkaisut

Sitran selvityksissä yksi vuoden 2020 megatrendeistä on ekologinen jälleenrakentaminen. Se on kaikista ajankohtaisin ja tärkein tulevaisuuteen vaikuttava tekijä ja kehityskulku. Tämä liittyy ekologiseen kestävyyskriisiin eli ympäristön tilan huonontumiseen ja sen seurauksiin. Oleellisinta on jatkossa se, miten ihmiset vastaavat asiaan. Ekologinen jälleenrakentaminen tarkoittaa tässä yhteydessä siirtymistä yhteiskuntaan, joka parantaa ympäristön tilaa ja ihmisten hyvinvointia sekä vaikuttaa ympäristössä tapahtuvien muutosten suuruuteen. Elintapojen ja kulutuskäyttäytymisen sekä arvojen ja ajatusten muutokset mahdollistaisivat osaltaan ympäristöhaittojen vähenemistä ja kestävämpien ratkaisujen käyttöä. (Dufva 2020, 3-16.)

Seuraavien vuosikymmenien aikana tapahtuvaa rakentamista on katsottava myös ympäristön näkökulmasta. Perinteinen kaupunkiympäristön rakentaminen vaatii paljon erilaisia materiaaleja, etenkin betonia, jonka valmistus kuluttaa merkittävän määrän vain teollisuuskäyttöön soveltuvan veden ja hiekan varannoista. Samoin esimerkiksi asfaltin ja lasin valmistukseen käytetään suuria määriä luonnonvaroja. Nykyään halutaankin kehittää vaihtoehtoisia rakennusmateriaaleja ja -tapoja, jotka ovat ympäristöystävällisempiä ja kestävä kehityksen mukaisia, kuten korjausrakentaminen ja puurakentaminen. Suomessa korvataan rakentamiseen käytettäviä raaka-aineita vähemmän ympäristöä rasittavilla vaihtoehdoilla, minkä kautta vastataan materiaaliongelmaan ja luonnonvarojen liikkakäyttöön. Toinen vaihtoehto on hyödyntää kiertotaloutta, jossa prosessien seurauksena ei muodostu enää jätettä vaan kaikki materiaalit hyödynnetään. (Hiltunen 2019, 148-164.)

Vuoden 2013 tutkimus kartoitti ihmisten asumistoiveita ja asuinpaikan valintaan vaikuttavia tekijöitä. Osallistujat asuivat kaupunkialueiden vieressä tai lähellä sijaitsevilla maaseutumaisilla alueilla. Kyselyyn vastasi yli tuhat henkilöä, joista vähän yli puolet asui lapsiperheessä. Tärkeimmät tekijät asuinpaikan valinnassa olivat asuinpaikan lapsiystävällisyys, tila (suuri tontti tai piha ja tilava asunto) sekä edulliset asuinkustannukset. Tila koettiin tärkeämmäksi tekijäksi kuin etäisyys naapureihin. Edellä mainitut tekijät olivat tärkeämpiä kuin esimerkiksi läheisyys metsään, lähipalvelut ja liikkumismahdollisuudet sekä sukulaisten ja tuttavien läheisyys. Osa vastaajista oli kiinnostunut kestävämmistä ratkaisuista, kuten aurinkopaneelit ja maalämpö. Tutkimukseen liittyvän asiantuntijan mukaan jatkossa onkin olennaista huomioida sekä maaseututyylisen asumisen toiveet että kestävä asuminen tavoitteet. Maaseutuasumisessa kannattaa hyödyntää samanaikaisesti uusiutuvia energialähteitä, ekologisia rakennusratkaisuja ja lähituotantoa, jotka parantavat asumisen kestävyyttä. Onkin mahdollista suunnitella uusia ja kestäviä kyläasumisen malleja, jotka samalla tuottavat ihmisille hyvinvointia, kuten ekokylät. Toinen kestävyyttä lisäävä tekijä olisi kulutustottumuksien muuttaminen ja aineettomiin hyödykkeisiin keskittyminen, kuten luonto ja meluttomuus. (Hytönen, Kotavaara, Mäntysalo, Vihinen, Kitti & Muilu 2015, 141-145.)

3 ASUMISEN TRENDEJÄ SUOMESSA

3.1 Asumisen monipaikkaisuus

Monipaikkaisuus on monipuolinen ja ajankohtainen ilmiö, jolla tarkoitetaan tiivistetysti sitä, että ihmiset oleskelevat tai asuvat useammassa paikassa. Toisin sanoen ihmisten elinympäristöinä toimivat monet merkitykselliset paikat, joissa asutaan, tehdään töitä, käytetään palveluita, vietetään vapaa-aikaa ja niin edelleen. Asumisen kannalta monipaikkaisuus on monimutkainen ja sosiaalinen ilmiö, johon liittyvät käytännössä kaikki elämänalat. (Haukkala 2011, 6; Alasalmi ym. 2020, 99.)

Kaupungin ja maaseudun jakaminen toisistaan erilleen aiheuttaa hankaluuksia hahmottaa mahdollisia kehityskulkuja. Silloin muodostuu vääristyneitä mielikuvia, joissa on vain suuria kaupunkeja ja autioita kyliä. Nykyään onkin nähtävissä monipaikkaisuuden yleistymisen. On mahdollista, että jatkossa kaupunkien sisälle muodostuu maaseutualueille tyypillisiä omavaraisia ja yhteisöllisiä asumismalleja kun puolestaan maaseuduilla kehittyvät kaupunkimaisia asumiskeskittymiä. Monipaikkaisuus tuo uusia näkökulmia perinteisten jaotteiden ja vastakkainasetteluiden lisäksi. (Dufva 2020, 24-25.)

Monipaikkaisuus vaikuttaa alueiden väestömääriin kausiasumisen muodossa. Vaikka väestötilastoissa näkyy henkilöiden pysyvä asuinpaikka, niissä ei oteta huomioon monipaikkaisuuden aiheuttamaa vaihtelua. Kun yhteen asuinpaikkaan perustuvien väestötilastojen lisäksi huomioidaan kausiväestö, kokonaiskuva maaseudun taantuvasta tilasta muuttuu. Monen alueen osalta väestö kasvaa kausittain, vaikka varsinainen väestö vähenee. Kausiasujista suurin ryhmä on vapaa-ajan asujat, joita on arviolta noin 2,4 miljoonaa henkilöä. Kausiasujien siirtyessä toiselle asuinpaikalle maaseudun väkiluku kasvaa noin 1,3 miljoonaa henkilöä suuremmaksi. Näiden tietojen perusteella väestö liikkuu myös kaupunkialueilta kohti maaseutualueita eli kaupungistumisen lisäksi ihmiset viettävät aikaa myös kaupunkialueiden ulkopuolella. Samalla kausiasuminen ja monipaikkaisuus tuovat maaseudulle mahdollisuuden tuottaa palveluita ja kehittää paikallisia yhteisöjä. Monipaikkaiset asukkaat voivat tulevaisuudessa tarvita enemmän palveluita toisessa asuinpaikassa kun työn ja palveluiden paikkasidonnaisuus vähenee. (Alasalmi ym. 2020, 141-146.)

Monipaikkaisuus liittyy moneen eri megatrendiin ja on selvä osa suomalaisten asumista. Vaikka vanhojen ja uusien sukupolvien näkemykset monipaikkaisuudesta perustuvat eri tekijöihin ja tarkoituksiin, on selkeitä viitteitä ilmiön jatkumisesta. Monipaikkaisuus tulee myös kehittymään ja vastaamaan jatkossa uusia tarpeita, esimerkiksi tulevaisuudessa vaikuttavien trendien kautta. Niitä voivat olla muun muassa kulutuksen vähentäminen ja elä-

myshakuisuus sekä aineettomien hyödykkeiden arvostaminen. Ihmiset etsivät ja kokeilevat erilaisia asumisvaihtoehtoja, kuten maaseudun yhteisöllisiä konsepteja. Nykyään onkin alettu tarjoamaan kakkosasumiseen uudenlaisia kokonaisuuksia, joissa yhdistyvät muun muassa ekokylän, etätyön, liikuntapalveluiden ja luonnon elementit. Nykyään esiintyy myös uusi elämäntapamuoto nimeltään citymaalaisuus, jossa yhdistyvät kaupungin ja maaseudun parhaat puolet ja niistä nauttiminen. (Alasalmi ym. 2020, 137-138.)

3.2 Asumisen yhteisöllisyys

Maailmalla yhteisöllinen asuminen tunnetaan eri termeillä, etenkin englanniksi cohousing (asuinyhteisö). Jokainen asuinyhteisö suunnitellaan vastaamaan asukkaiden tarpeita ja arvoja asuinpaikan olosuhteet huomioiden. Silti yhteisöllä on samoja tekijöitä maasta ja paikasta riippumatta. Asuinyhteisö on tarkoituksella laadittu kokonaisuus, joka sisältää yksityisiä koteja yhteisten tilojen ympärillä. Asuinyhteisö voi sijaita kaupungissa, esikaupungissa tai maaseudulla. Yleensä omiin taloihin kuuluu perinteisiä ominaisuuksia, kuten keittiö. Jaetut tilat löytyvät yhteisestä talosta, joka sisältää esimerkiksi suuren keittiön ja ruokailusalin, pesulan sekä vapaa-ajan tiloja. Jaettuihin ulkotiloihin voi kuulua parkkialue, piha-alue ja puutarha. Jokainen kotitalous vastaa omista tuloistaan, mutta naapurit suunnittelevat ja johtavat yhteistyöllä yhteisön toimintaa ja tiloja. Kyseinen yhteistoiminta sisältää säännöllisiä ruokailuja, tapaamisia ja työpäiviä. Asuinyhteisö tavoittelee usein ekologisuutta ja kestävyyttä monin eri tavoin, kuten jakamalla resursseja, käyttämällä energiaa tehokkaasti ja kierrättämällä. (C Street Village 2020; Cohousing 2020.)

Uuden asuinyhteisön rakentamisen tavoitteena on yleensä muodostaa kestävä yhteisö ja ainutlaatuinen naapurusto, kuten Kanadan Kawartha Commons. Yhteisöllinen asuminen nähdään mahdollisuutena elää mieluisammin yhdessä kuin yksin sekä koetaan järkeväksi ekologiselta ja ekonomiselta kannalta. Asukkaat omistavat yksityiset kotinsa, mutta pääsevät kulkemaan vapaasti jaettuihin tiloihin. Jäsenet jakavat toistensa kanssa muun muassa resursseja, työkaluja ja asuntiloja, esimerkiksi yhteiset autot, ruohonleikkurit, vapaa-ajan tilat sekä vierashuoneet. Kuitenkin tärkeimpänä jaetaan yhteiset ruokailut, hetket ja tarinat. Monet paikalliset ovatkin toivoneet kevyempää vaihtoehtoa asua ja samalla kuulua monipuoliseen, eloisaan ja huolehtivaan yhteisöön. Etenkin, jos yhteisö tarjoaa mahdollisuuden ikääntyä samassa paikassa. (Hamilton 2019.)

Nykyään yhteisöllinen toiminta on lisääntynyt suomalaisessa asumisessa ja kulttuurissa. Yhteiskuntaan vaikuttavat samanaikaisesti monet eri muutokset, kuten yksinasumisen lisääntyminen, elintapojen eriytyminen sekä ihmisten osallistumisen ja aktiivisuuden lisääntyminen. Kaupungeissa asumiseen halutaan vaikuttaa enemmän ja asuinympäristön ra-

kentaminen yhdessä muiden kanssa kiinnostaa. Ihmiset osallistuvat yhä enemmän paikalliseen elämään ja järjestävät erilaisia tapahtumia. Kaupunkielämän ja yhteisöllisen asumisen luonteet eivät eroakaan niin paljon toisistaan. Molemmissa on kyse siitä, että samaan aikaan ollaan lähellä muita, mutta pidetään tarpeeksi etäisyyttä. Tärkeä oma tila ja vapaus säilytetään, mutta tehdään yhdessä asioita ja ylläpidetään sosiaalista elämää. Yhteisöllinen asuminen on Suomessa melko uusi ilmiö, mutta se tulee yleistymään tulevaisuudessa. Kaupunkisosiologian asiantuntija Pasi Mäenpään mukaan uusia ratkaisuja tulee näkymään jatkossa. Maailman muutoksien mukana erilaiset asumisvaihtoehdot tulevat olemaan välttämättömiä niin ekologisen, sosiaalisen kuin taloudellisenkin näkökulman osalta. (Helamaa 2013, 97-99; Osváth 2017.)

Yhteisöllisen asumisen hyötyjä

Yksinasumisen ja yksinäisyyden välillä on selvä yhteys. Yleensä yksinasumisen hyvinä puolina pidetään rauhaa ja vapautta, mutta myös yksinäisyyttä esiintyy aina vain enemmän. Onkin havaittu, että yksinäisyyden ilmiö on yleistynyt globaalisti. Esimerkiksi Yhdysvalloissa havaittiin erään tutkimuksen kautta, että jopa joka kolmas neljäkymmentävuotias ja siitä vanhempi aikuinen on yksinäinen. Paikallisten asiantuntijoiden mukaan yhteisasuminen voi olla tehokas parannuskeino sosiaaliseen eristäytymiseen. Etenkin säännöllinen yhteyksien luominen ja yhteistoiminta oman yhteisön kanssa mahdollistuvat yhteisasumisen kautta. Kaupunkien kerrostaloissa yhteiset oleskelutilat tuovat huomattavan eron asumisympäristöön. (Osváth 2017; Frank 2018.)

Asuinyhteisössä kasvamisella on laajoja ja pitkäaikaisia vaikutuksia. Eri yhteisöissä kasvaneita henkilöitä haastatteleamalla on saatu selville tärkeimpiä hyötyjä. Ensinnäkin asukkaat ovat mukana toistensa elämässä. Esimerkiksi yhteisten pihatöiden, ruuanlaittohetkien tai urheilulajien aikana tulee opittua uusia taitoja, joita toiset opettavat. Heiltä voi saada myös tukea ja neuvoja elämän vaikeissa tilanteissa. Monet haastateltavat kertoivat, että asuinyhteisössä altistui monipuolisesti eri ammanteille ja kokemuksille aikuisten asukkaiden kautta. Tästä oli paljon hyötyä jatkossa, etenkin oman uran suunnittelussa. Yhteisössä kasvaminen oli itsenäisempää kuin niin sanotussa normaalinaapurustossa, minkä ansiosta tekemisen luovuus ja vapaus olivat mahdollisia täysin eri tasolla. Näistä asioista on ollut haastateltaville hyötyä jatkossa. He ovat avoimempia keskusteluissa ja tutustuvat toisiin ihmisiin helpommin. Lähes kaikkien haastateltujen mielestä he kasvattaisivat omat lapsensa asuinyhteisössä, sillä siitä saadut hyödyt ovat paljon arvokkaampia kuin mahdolliset heikkoudet. (Martin, 2019.)

Tällä hetkellä kiinnitetään huomiota etenkin ikäihmisten asumiseen väestön ikääntymisen takia. Maailmalla on kehitetty eläkeikäisille suunniteltuja asumismuotoja, joissa korostetaan ja tuetaan yhteisöllisyyttä. Hyvänä esimerkkinä toimivat englantilaiset ja yhdysvaltalaiset eläkeläisten kylämäiset asuinalueet (engl. retirement villages). Euroopassa kyseisiä yhteisöllisiä asuinpaikkoja on vielä vähän. Suomesta löytyviä senioripaikkoja ovat esimerkiksi Helsingissä asukasyhteisö Loppukiri (vuodesta 2006) sekä Jyväskylässä asumisoyhteisö Jason yhteisöalat (vuodesta 2014). On havaittu, että yhteisöllisissä asumismuodoissa esiintyvät tekijät, kuten sosiaalinen tuki, yhteenkuuluvuus ja yhteinen tekeminen, ovat merkityksellisiä ikäihmisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun kannalta. Suomessa onkin herännyt kiinnostusta asuinalueiden soveltumiseen eri asukasryhmille. Nykyään kannattaisi kiinnittää huomiota siihen, että asuinalueet ja asunnot voisivat mukautua eri elämäntilanteissa olevien ja eri ikäisten asukkaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. (Jolanki & Kröger 2015, 85-89; Kettunen & Jaakkola 2017.)

3.3 Asunnon omistaminen

Suomalaisten asenteissa on säilynyt pitkään asunnon omistaminen. Tämä käy ilmi vuonna 2012 tehdyssä tutkimuksessa, jonka kautta selvitettiin suomalaisten näkemyksiä asumisesta. Tutkimuksen mukaan jopa 73% vastaajista haluaisi omistaa kotinsa. Tärkeimpinä perusteina omistamiselle olivat turvallisuuden tunne sekä itsenäisyys ja identiteetin määrittäminen. Jopa 79% piti omistusasuntoa arvonsa säilyttävänä sijoituksena. Vaikka markkina-arvo romahtaisi tai kehittyisi huonosti, korkea käyttöarvo säilyisi siitä huolimatta eli asunnossa voisi kuitenkin asua. (Keränen 2013, 140-149.)

Viimeisimpien tilastojen mukaan vuonna 2018 omistusasuntoja oli kaikista asutokunnista 63%. Vertauksena vuonna 2008 luku oli 66%, joten omistusasuminen on vähentynyt hieman. Etenkin nuorista ikäluokista yhä vähemmän asuu omistusasunnossa. 30-34 -vuotiaiden ryhmästä alle 50% asutokunnista omisti asuntonsa vuonna 2018. Vertauksena vuonna 2008 vastaava osuus oli 58%. Lisäksi alle 40-vuotiaat valitsevat mieluummin vuokra-asumisen, etenkin vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa, joissa asui 22% kaikista asutokunnista vuonna 2018. (Tilastokeskus 2019.)

Tutkimusten mukaan suomalaiset nuoret aikuiset haluaisivat asua omistusasunnossa. Vuonna 2018 Pohjoismaiden kesken toteutetussa tutkimuksessa selvisi, että 18-25 -vuotiaista suomalaisnuorista lähes kaikki eli 94% asuisi mieluiten omistusasunnossa, jos saisivat valita vapaasti. Eniten kiinnostivat omakotitalo tai rivitalo. Toisessa ensiasuntoihin liittyvässä, vuonna 2016 tehdyssä tutkimuksessa selvisi, että 18-35 -vuotiaista suomalaisista suurin osa eli 88% haluaisi omistusasunnon jossain vaiheessa. Vastaajien mielestä omis-

tusasuminen on hyvin kiinnostava vaihtoehto. Tutkimuksen toteutusaikana asunnon hankintaa harkitsevat nuoret pitivät omistuksen tärkeimpinä syinä taloudellisia tekijöitä. Vastaajista 59% pitää asunnon omistamista hyvänä sijoituksena ja 50% vastaajista näkee sen hyvänä varallisuuden keräämistapana. Lisäksi kyseisestä tutkimuksesta selvisi, että 95% nuorista asunnonomistajista pitävät omistamista hyvänä ratkaisuna. (Danske Bank 2016; Rakennusteollisuus 2019.)

Tässä opinnäytetyössä kyselytulokset osoittavat, että asunnon omistaminen on edelleen suomalaisten toiveena. Vastausten perusteella lähes 65% vastaajista haluaisi enemmän omistaa asuntonsa kuin asua vuokralla.

3.4 Asunto-osuuskunta

Muissa maissa asunto-osuuskuntia on käytetty ja kehitetty jo pidempään. Asumismuodon määritelmä on erilainen eri maissa, mutta malleja yhdistävät tietyt tekijät. Niistä olennaisiin on asunto-osuuskunnan toimiminen perinteisen omistus- ja vuokra-asumisen välimuotona. Lisäksi asunto-osuuskuntamallit ovat voittoa tavoittelemattomia, yhteistyöllä suunniteltuja ja perustuvat osuustoiminnan periaatteisiin. Suomessa asunto-osuuskunta omistaa ja hallitsee asuinrakennusta sekä vuokraa siitä asuntoja eri asukkaille eli osuuskunnan jäsenille. Osuuskunta voi tarjota jäsenilleen myös hallintaoikeusasuntoja, jotka muistuttavat enemmän omistusasumista. Asukasryhminä ovat yleensä lapsiperheet, yksinasujat ja ikäihmiset. Asukkaiden mielipiteet otetaan mukaan uusien ratkaisujen suunnitteluun. Toteutettuja innovaatioita ovat esimerkiksi yhteisölliset tilat, asuntojen muokattavuus sekä erilaiset liikunnan ja vapaa-ajan palvelut. (Forsström-Tuominen 2016, 41-68; Forsström-Tuominen 2017.)

Suomessa ihmisten kiinnostus asunto-osuuskuntamallia kohtaan on kasvamassa, mikä johtuu pääosin asumisen kallistumisen ja vähäisten vaihtoehtojen takia. Etenkin pääkaupunkiseudulla ja muissa suuremmissa kaupungeissa asumiskustannusten nouseminen on saanut ihmiset etsimään muita asumisvaihtoehtoja perinteisten lisäksi. Osuuskuntailmiön taustalla vaikuttavat myös muut tekijät, kuten kaupungistumisen kasvava trendi, kansalaisten aktiivisuus sekä poliittinen kiinnostus. Suomessa asunto-osuuskuntien rakentamista ja asumismallin yleistymistä hidastavat asunto-osuuskuntalain puuttuminen sekä asumismallin vähäinen tunnettuus ja melko kehittymätön rakenne. (Forsström-Tuominen 2017; Toivanen-Visti 2019.)

Tutkimusten mukaan asunto-osuuskuntamallista on asukkaille monia hyötyjä. Ensinnäkin asukkaat saisivat asua kohtuuhintaisesti ja omiin tarpeisiinsa sopivissa asunnoissa. Li-

säksi he voisivat kehittää elämäntapojaan sekä kasvattaa sosiaalisia verkostoja ja vaikuttamiskykyä. Yhteisön kannalta esimerkiksi yhteisöllisyys, osallisuus, aktiivisuus ja vastavuoroisuus lisääntyisivät. Laajemmassa kuvassa osuuskunta vaikuttaa myönteisesti naapurustoon, kaupunkiin ja asuntomarkkinoihin. Tällä hetkellä Helsingissä on käynnissä monta asunto-osuuskuntahanketta, kuten rakenteilla oleva Kotihelmi. Hankkeen tavoitteena on ryhmärakennuksella tehty vuokratalo, joka omistetaan asunto-osakeyhtiömallin mukaisesti. Toinen oleellinen kohde on Järvenpään Mestariasunnot (kuva 4), jonka on tarkoitus sisältää noin 40 huoneistoa ja yhteistiloja sekä osuuskunnan jäsenten omistama kahvila. Asukkaita olisi ihannetapauksessa kaiken ikäisiä ja eri elämäntilanteista. (Forsström-Tuominen 2017; Toivanen-Visti 2019.)

Kuva 4. Havainnekuva suunnitteilla olevasta Järvenpään Mestariasuntojen asunto-osuuskuntatalosta (ARA 2019)

Kyselytutkimuksen perusteella suomalaiset ovat suhteellisen kiinnostuneita asunto-osuuskuntamallista. Vastaajista lähes 50% on kiinnostuneita asunto-osuuskunnan tyylisestä asumisesta.

3.5 Asumisen palvelut

Kotiin ja asumiseen liittyy erilaisia palveluita, joiden tarkoituksena on helpottaa ihmisten arkea. Esimerkiksi muuttoon, remonttiin, pihatöihin ja siivoukseen sekä ruokaostoksiin liittyviä palveluita tarvitaan yhä enemmän ja niistä ollaan yhä kiinnostuneempia. Onkin havaittu, että asumisen palvelut ovat siirtymässä pelkistä kiinteistön huoltotöistä kohti kokonaisvaltaista viihtyisyyttä ja elämänlaatua parantavia palveluita. Niitä hankkimalla arkeen saa niin sanotusti lisää aikaa käyttöönsä. Suomessa esimerkiksi YIT tarjoaa asukkailleen

kodin palveluita monipuolisesti eri tarkoituksiin. Kaikki palvelut on kerätty digitaaliseen palvelutoriin, josta asukkaat voivat valita eri yhteistyökumppaneiden tarjoamia palveluita, kuten sähkösopeimus, nettiyhteys, auton pesu, catering ja lastenhoito. (Keränen 2013, 24; YIT 2020.)

Vuonna 2018 toteutettu verkkokysely selvitti muun muassa suomalaisten asumisen palveluiden käyttöä. Tuloksista havaittiin, että digitaaliset asumisen palvelut ovat kysytyjä. Jopa 67% vastaajista pitää merkittävänä asiana vuokran tai yhtiövastikkeen maksamista digitaalisesti. Puolestaan isännöitsijään pitää yhteyttä 26% vastaajista ja huoltoyhtiöön 23%. Ruokaostosten osalta 28% vastaajista olisi valmis kokeilemaan kauppakassi-palvelua ja 19% on jo tilannut ruokaa kotiovelle, etenkin nuorista aikuisista (18-24 vuotiaat) jopa 44%. Puolestaan 31% voisi tilata kotisiivouksen. Kolmasosa vastaajista (33%) olisi valmis käyttämään enemmän erilaisia asumisen palveluita, jos ne olisivat saatavilla yhdestä paikasta. Lisäksi kyselyn kautta saatiin selville, että 58% kerros- ja rivitalojen asukkaista ajattelee, että kaikkea ei tarvitse omistaa itse. Naapureiden kanssa voisi jakaa tavaroita muun muassa lainaamon kautta (54% mielestä) ja kirpputoripisteellä (49%). Kolmasosa (31%) vastaajista toivoo naapureiden apua muun muassa lastenhoidossa ja pienissä remonteissa. (SATO 2018, SATO 2019.)

Tässä opinnäytetyössä asumisen palvelut näkyvät Farmikylä-konseptin mukaisina. Ruokaan liittyvien palveluiden osalta Farmikylä tarjoaisi maatilalla tuotetun lähiruuan hankintamahdollisuutta eri muodoissa. Tämä vastaisi kaupunkilaisten kauppakassi-palvelua. Asumisen palveluiden osalta Farmikylä tarjoaisi talonmiespalveluja, tilojen vuokrausta sekä kyytipalveluja. Yhteisten tilojen ja resurssien jakaminen olisi osa Farmikylän toimintaa. Tämä vastaisi kaupunkilaisten jakamistoimintaa.

4 TYÖN KULKU JA MENETELMÄT

4.1 Tutkimusprosessi ja sen vaiheet

Tieteellistä tutkimusta kuvataan prosessina, joka etenee vaihe kerrallaan. Tutkimusprosessin vaiheita ovat yleensä aiheeseen perehtyminen, suunnittelu, toteuttaminen ja raportointi. Kyseiset vaiheet ovat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa, jonka seurauksena prosessin edetessä edellinen vaihe voi tarkentua tai muuttua. Prosessi on siis luonteeltaan luova ja jatkuvasti etenevä. Ensimmäisen vaiheen eli tutkimusaiheeseen perehtymisen aikana tutkija valitsee sopivan ja mieleisen aiheen, rajaa valitun aiheen tarpeeksi suppeaksi, tutustuu aiheen aiempiin tutkimuksiin sekä kartoittaa tutkimuksen näkökulmia ja käsitteitä. Tässä vaiheessa kannattaa huomioida se, mikä tutkimuksessa tuotettu tieto on uutta ja edellisistä tutkimuksista poikkeavaa. (Jyväskylän yliopisto 2010a, 2014a.)

Seuraavaksi tutkija suunnittelee tutkimuksen etenemisen. Toisen vaiheen aikana muun muassa tarkennetaan tutkimusongelmaa ja teoreettista viitekehystä, määritellään käsitteitä sekä valitaan aineistoja ja laaditaan suunnitelmia. Kolmas vaihe eli tutkimuksen toteuttaminen sisältää empiirisen aineiston keräämisen ja sen analysoinnin. Pääosin tämän vaiheen aikana hankitaan tutkimusaineisto, analysoidaan hankittu aineisto, tehdään johtopäätöksiä ja tulkintoja sekä arvioidaan tutkimustulosten validiteettia ja reliabiliteettia. Oleellista on toimia tutkimusongelma huomioiden ja tutkimuskysymyksiin vastaten. Lopuksi tutkija raportoi tutkimustulokset ja kirjoittaa tutkimuksen valmiiksi. Neljännen vaiheen aikana kiinnitetään huomiota oikeaan kirjoitustapaan ja -malliin sekä lähteiden ja viittausten oikeaoppiseen merkintään. (Jyväskylän yliopisto 2009, 2010b, 2014b.)

4.2 Tiedonhankinta ja tutkimusmenetelmä

Tämän opinnäytetyön toimeksianto löytyi LAB-ammattikorkeakoulun MAISA -hankkeen (Maiseman arvo -maaseudun ekosysteemipalveluiden pilottihanke) kautta. Toimeksiantajana toimi kyseisessä hankkeessa mukana ollut maatilayrittäjä. Työn tiedonhankinta ja tutkimusaiheisiin tutustuminen alkoivat kesäkuussa vuonna 2019. Tässä vaiheessa kartoitettiin myös aihepiirin aikaisempia tutkimuksia sekä oman tutkimuksen mahdollisia näkökulmia. Teoriapohjan laatiminen alkoi edellä mainittujen kanssa samaan aikaan. Työn varsinaisena tutkimusongelmana oli kartoittaa asumiseen vaikuttavien trendien näkymistä käytännössä sekä selvittää ihmisten suhtautumista asumiseen liittyviin toimintatapoihin ja -malleihin.

Tässä opinnäytetyössä käytettiin määrällistä eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Määrällisen tutkimusmenetelmän avulla ilmiötä kuvataan ja tulkitaan mittausmenetelmillä. Niiden avulla kerätään numeerista tutkimusaineistoa eli lukuarvoja. Kerättyä aineistoa analysoidaan tilastollisten analysointimenetelmien avulla. Erilaisten analyysien tavoitteina voi olla ilmiöiden selittäminen, kehityskulkujen ennustaminen tai muuttujien keskinäisten yhteyksien etsiminen. Määrällisessä tutkimusaineiston keräämisessä käytettävä kyselylomake sisältää pääosin niin sanottuja suljettuja eli strukturoituja kysymyksiä, joissa vastaukset annetaan valmiiksi laaditun asteikon mukaan. Yleensä kyselylomakkeessa on myös niin sanottuja avoimia kysymyksiä, joissa vastaukset annetaan tekstikenttään. Saadut tutkimustulokset voidaan nähdä luotettavina, kun aineisto on kooltaan tarpeeksi suuri ja monipuolinen. (Vilpas 2018, 1-4.)

Tutkimusaineiston kerääminen tapahtui Webropol-palvelussa laaditun kyselylomakkeen avulla. Webropolin työkalujen avulla voi tehdä erilaisia kyselyitä eri tarkoituksiin. Tietoa voi kerätä esimerkiksi markkinatutkimusta, asiakaspalauteanalyysia tai työtyytyväisyystutkimusta varten. (Webropol 2020.) Kyselylomake julkaistiin Facebookissa Etpähä ry:n kanavalla 5.7.2020. Vastausaikaa oli 5.8.2020 asti.

4.3 Kyselylomakkeen esittely

Tämän opinnäytetyön kyselytutkimus on toteutettu yhteistyössä WSP Finlandin kanssa. Tutkimustulosten sisältö antaa vastauksia sekä tähän työhön että Farmikylä-hankkeen toimijoille. Kyselylomakkeessa on ensin kysymyksiä yleisellä tasolla ja sen jälkeen Farmikylän osalta. Rakenteeltaan kysely jakautuu eri osioihin otsikoiden avulla. Suljettujen kysymysten lisäksi analyysin kannalta ovat tärkeitä avoimet kysymykset.

Kyselylomakkeessa on erilaisia kysymyksiä, väittämiä ja vastausvaihtoehtoja, joiden avulla selvitettiin tutkimuksen aiheita ja tutkimusongelmaa. Kokonaisuutena kyselylomake (liite 1) sisältää yhteensä 16 kohtaa. Suurin osa kyselyn kohdista on suljettuja eli strukturoituja kysymyksiä, väittämiä ja vastausvaihtoehtoja, joissa vastaajat pystyivät vastaamaan valmiiksi laadittujen asteikkojen mukaisesti. Osaan niistä oli pakollista vastata. Kyselyyn sisältyvät kaksi avointa kysymystä olivat vastaajille vapaaehtoisia, joihin sai halutessaan vastata omin sanoin.

Kyselylomakkeen seitsemän ensimmäistä kohtaa kartoittivat vastaajien taustatietoja. Kyseiset kohdat selvittävät, mikä on vastaajan sukupuoli, ikä, koulutustaso, asumistapa, asuinpaikka ja elämäntilanne sekä oma asumistilanne väittämien kautta. Vastauksista käy ilmi vastaajan perustietojen lisäksi asumisen nykytilanteen kannalta olennaisia tietoja, kuten sijainti maaseutu-kaupunki akselilla sekä asuntokuntaan kuuluvien henkilöiden määrä.

Taustatietojen jälkeen kyselyssä on kohta kahdeksan, joka sisältää erilaisia toimintamalleja ja -tapoja. Tämän kohdan avulla selvitettiin, kuinka kiinnostuneita vastaajat olivat erilaisista asumiseen ja ruokaan liittyvistä aiheista, kuten monipaikkaisuudesta ja luomuruokavaliosta. Vastausasteikkoon kuuluvat vaihtoehdot ei lainkaan kiinnostunut - erittäin kiinnostunut -akselilta. Kyselylomakkeen kohdassa yhdeksän on ruuan hankintaan liittyviä väittämiä. Vastauksista käy ilmi vastaajien suhtautuminen aiheeseen. Vastausasteikkoon kuuluvat vaihtoehdot ei kiinnosta lainkaan - kiinnostaa erittäin paljon -akselilta. Seuraavaksi kohdassa kymmenen on 14 erilaista arkkityyppiä, joihin sai vastata asteikon mukaisesti. Kyselyssä jokaisesta arkkityypistä on oma esittelynsä, jonka perusteella vastaajat päättelivät, kuinka hyvin esittely kuvasi omaa identiteettiä. Vastausasteikkoon kuuluvat vaihtoehdot ei kuvaa lainkaan - kuvaa erittäin hyvin -akselilta.

Kyselylomakkeen kohta 11 kartoitti vastaajien mielenkiintoa erilaisia jaettuja tiloja ja resursseja kohtaan. Kohdassa olevat tilat ja resurssit on jaettu neljään ryhmään, joita ovat harrastustilat, sauna- ja ulkotilat, työ- ja juhlatilat sekä yhteiset palvelut. Vastausasteikkoon kuuluvat vaihtoehdot ei lainkaan houkuttelevaa - erittäin houkuttelevaa -akselilta. Seuraavaksi kohdat 12 ja 13 liittyvät Farmikylään ja palveluista maksamiseen. Ensimmäisenä mainitussa kohdassa on esitelty erilaisia maatilan tuottamia palveluja, kuten talonmiespalvelut ja erilaisten tilojen vuokraus. Vastausasteikkoon kuuluvat vaihtoehdot en lainkaan halukas - erittäin halukas -akselilta. Toisena mainitussa kohdassa on avoin kysymys, johon vastaajat saavat kertoa omin sanoin toiveitaan Farmikylän tuottamista maksullisista palveluista ja tiloista. Kohdat 14 ja 15 liittyvät omaan pihapiiriin ja mielikuvaan perinteisestä maalaistalosta. Viimeisessä kohdassa 16 on avoin kysymys, johon vastaajat saivat kertoa omin sanoin unelmien asuinympäristöstään.

5 TOIVEET MAASEUTUASUMISELLE -KYSELYN TULOKSET

5.1 Analysoinnin työnkulku

Ensimmäisenä päätin, miten aion analysoida tutkimustulokset. Päädyin jakamaan tulokset eri otsikoiden alle siten, että jokainen aihepiiri on oma kokonaisuutensa. Esimerkiksi vastaajien taustatietoihin liittyvät tulokset muodostavat yhden aihepiirin, samoin arkkityypit ja niiden analysointi. Päätin muodostaa jokaisen kappaleen suunnilleen samalla tavalla, jotta kokonaisuudesta tulisi mahdollisimman selkeä. Rakenteeltaan kappaleessa on ensin kysymyksen aihe ja vastausvaihtoehdot, sitten vastausten keskiarvo ja osa vastausprosen-teista sekä kuvio vastaustuloksista.

Kuviot ovat pääasiassa Webropolin muodostamia taulukoita vastauksista. Kaksi kuviota laadin itse tulosten perusteella, sillä niistä ei ollut valmiiksi yhdistettyjä taulukoita. Kyseiset kuviot ovat arkkityypeistä ja pihapiireistä. Avointen vastausten analyysit kirjoitin kappaleeseen luonnollisesti hieman eri tavalla. Ensin on kysymyksen aihe ja vastaajamäärä, sitten eri teemat ja niiden vastaajamäärät sekä lopuksi lainauksia vastauksista. Valitsin lainaukset mahdollisimman monipuolisesti eri teemoista ja muista maininnoista.

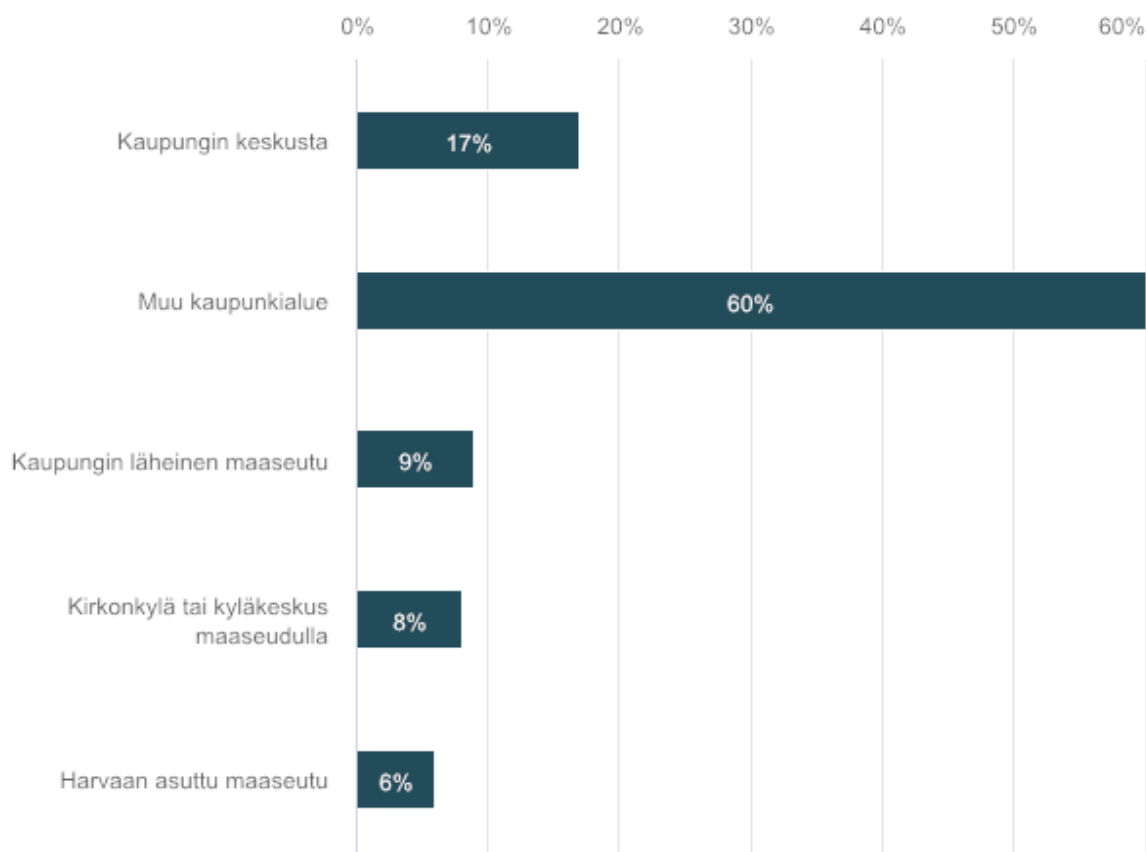
Avoimet kysymykset (kaksi kappaletta) jaoin siis analysointia varten eri teemoihin. Teemat muodostin yhdistämällä vastauksissa esiintyvät, samaan aihepiiriin liittyvät asiat yhdeksi kokonaisuudeksi. Tämä oli järkevin tapa saada vastauksia analysoitua ja muodostaa lukuarvoja. Kävin avoimet vastaukset läpi yhteensä useita kertoja. Merkitsin niin sanotulla tutkimiehen kirjanpidolla viivan yhdestä maininnasta kyseisen teeman kohdalle. Esimerkiksi yhteen avoimeen vastaukseen sisältyi maininta sekä omasta rauhasta että luonnon läheisyydestä. Tästä laitoin merkinnän tietysti molempiin teemoihin. Joskus yhdessä avoimessa vastauksessa mainittiin esimerkiksi luonto monta kertaa eri tavoin, kuten järven rannalla ja luonnon keskellä. Tästä laitoin yhden merkinnän luontoteemaan. Lopuksi tein yhteenvedon, jossa kerron tiivistetysti kaikista kyselytuloksista.

5.2 Taustatiedot

Kyselytutkimukseen vastanneiden kokonaismäärä on yhteensä 407 henkilöä. Heistä noin 84% (343kpl) vastasi olevansa naisia, noin 15% (59kpl) miehiä ja noin 1% (5kpl) muun sukupuolisia. Ikäkysymykseen sai vastata vapaasti tarkkana lukuna. Vastanneiden henkilöiden iät jakautuivat eri ikäryhmiin, joita muodostui yhteensä kymmenen. Ensimmäinen alkoi 16 vuodesta ja viimeinen päättyi 77 vuoteen. Eniten oli noin 37-vuotiaita vastaajia (70kpl) ja vähiten noin 73-vuotiaita vastaajia (10kpl). Kaikkien vastanneiden keskiarvoinen

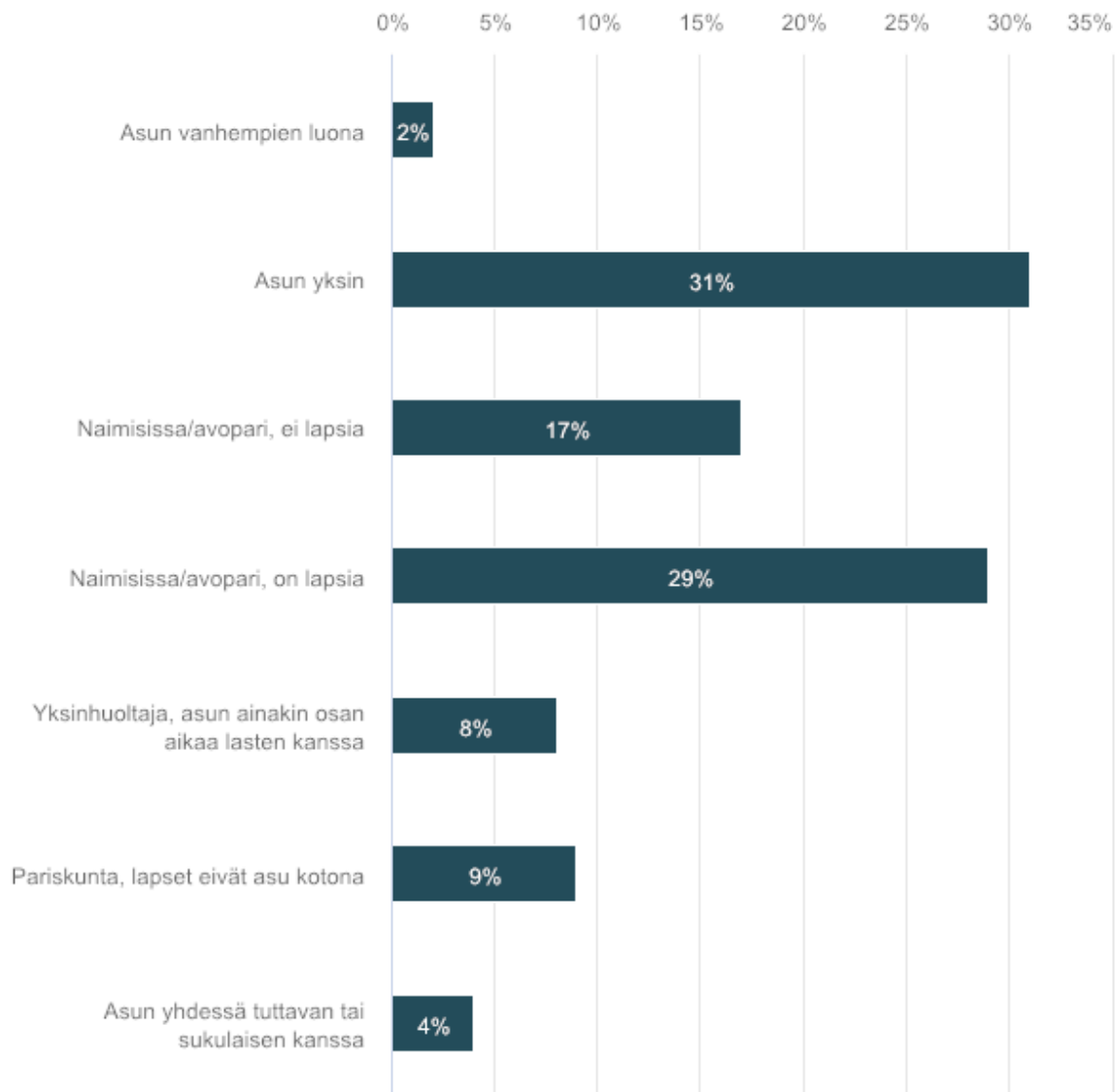
ikä on noin 45 vuotta. Ammatillista koulutusta (korkeinta suoritettua koulutusastetta) kysyttäessä noin 56% (230kpl) vastasi ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon, noin 40% (161kpl) lukion tai ammatillisen koulutuksen ja noin 4% (16kpl) peruskoulun.

Asumistapaa kysyttäessä vastausvaihtoehtoina olivat omakotitalo, erillistalo (asunto-osa-
keyhtiössä), paritalo, rivi- tai luhtitalo, kerrostalo sekä muu, mikä. Vastanneista henkilöistä
noin 47% (190kpl) asuu kerrostalossa, noin 27% (109kpl) omakotitalossa, noin 20%
(79kpl) rivi- tai luhtitalossa, noin 4% (16kpl) paritalossa, noin 1% (5kpl) erillistalossa sekä
noin 1% (4kpl) vastasi kohtaan muu, mikä. Viimeiseen muu, mikä -vastausvaihtoehtoon oli
kirjoitettuna seuraavasti: kommuuni paritalossa, kerrostalo ja mökki, asumisoikeus sekä
huone kommuunissa (yhteensä neljä vastausta). Kuviossa 5 näkyvät vastausten prosentti-
osuudet kysymykseen: ”Mikä kuvaa parhaiten nykyistä asumispaikkaasi?”. Vastanneista
henkilöistä noin 60% (244kpl) asuu muulla kaupunkialueella, noin 17% (69kpl) kaupungin
keskustassa, noin 9% (34kpl) kaupungin läheisellä maaseudulla, noin 8% (32kpl) kirkon-
kylässä tai kyläkeskuksessa maaseudulla ja noin 6% (25kpl) harvaan asutulla maaseu-
dulla.

Kuvio 5. Mikä kuvaa parhaiten nykyistä asumispaikkaasi? (N=404)

Kyselyssä kartoitettiin myös vastaajien nykyistä elämäntilannetta asumisen osalta. Kuviossa 6 näkyvät vastausten prosenttiosuudet eri vaihtoehtoissa.

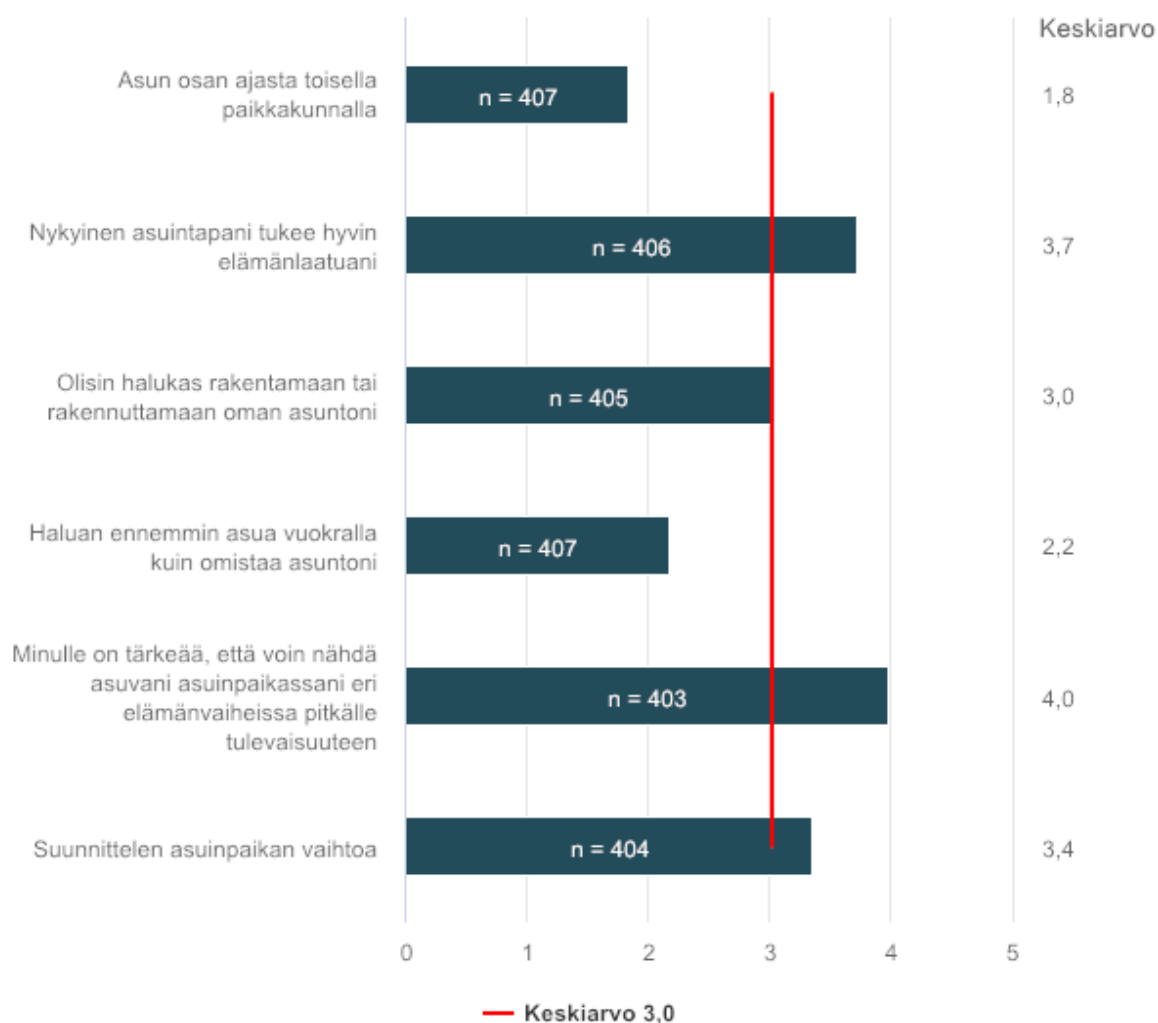

Kuvio 6. Mikä kuvaa parhaiten nykyistä elämäntilannettasi? (N=407)

Vastanneista henkilöistä noin 31% (127kpl) asuu yksin, noin 29% (117kpl) on naimisissa/avopari ja lapsia, noin 17% (70kpl) on naimisissa/avopari ja ei lapsia, noin 9% (38kpl) on pariskunta ja lapset eivät asu kotona, noin 8% (33kpl) on yksinhuoltaja ja asuu ainakin osan ajasta lasten kanssa, noin 4% (14kpl) asuu yhdessä tuttavien tai sukulaisen kanssa sekä noin 2% (8kpl) asuu vanhempien luona.

5.3 Asumiseen liittyviä väittämiä

Vastanneiden henkilöiden taustatietojen jälkeen kyselyssä selvitettiin asumiseen liittyviä asioita erilaisten väittämien kautta. Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa siihen, kuinka hyvin eri väittämät kuvaavat omaa tilannetta asumisen kannalta. Vastausvaihtoehtoina olivat kuvaa erittäin hyvin (5), kuvaa jossain määrin (4), neutraali / en osaa sanoa (3), ei kuvaa juurikaan (2) ja ei kuvaa lainkaan (1). Kuviossa 7 näkyvät vastausten määrät eri vaihtoehtoihin. Keskiarvo on laskettu vastausten jakautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5).

Kuvio 7. Ota kantaa seuraaviin väittämiin, kuinka hyvin ne kuvaavat omaa tilannettasi (N=407)

Minulle on tärkeää, että voin nähdä asuvani asuinpaikassani eri elämänvaiheissa pitkälle tulevaisuuteen -väittämä kuvasi vastaajien mielipidettä jossain määrin noin 38% mielestä ja kuvasi erittäin hyvin noin 36% mielestä. Puolestaan kyseinen väittämä ei kuvannut mielipidettä juurikaan noin 8% mielestä ja ei lainkaan noin 2% mielestä. Nykyinen asuintapani

tukee hyvin elämänlaatuani -väittämä koettiin myös hyvin omaa asuutilannetta kuvaavaksi. Vastausprosentteissa hajontaa esiintyi asunnon rakentamiseen ja asuinpaikan vaihtoon liittyvissä väittämässä. Vastaajat olivat enemmän asunnon omistamisen kuin vuokraamisen kannalla, yhteensä noin 64% vastaajista haluaisi mieluummin omistaa asuntonsa kuin asua vuokralla. Asun osan ajasta toisella paikkakunnalla -väittämän kohdalla noin 67% vastaajista valitsi ei kuvaa lainkaan ja noin 10% valitsi ei kuvaa juurikaan. Noin 15% vastaajista valitsi kuvaa jossain määrin ja noin 7% valitsi kuvaa erittäin hyvin.

5.4 Uusia toimintamalleja ja -tapoja

Seuraavaksi kartoitettiin vastaajien kiinnostusta erilaisiin toimintamalleihin ja -tapoihin. Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa, missä määrin asumiseen liittyvät aiheet kiinnostavat heitä. Vastausvaihtoehtoina olivat erittäin kiinnostunut (5), jossain määrin kiinnostunut (4), neutraali / en osaa sanoa (3), en juurikaan kiinnostunut (2) ja en lainkaan kiinnostunut (1). Kuviossa 8 näkyvät vastausten määrät ja kiinnostukset eri aiheisiin. Keskiarvo on laskettu vastausten jakautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5).

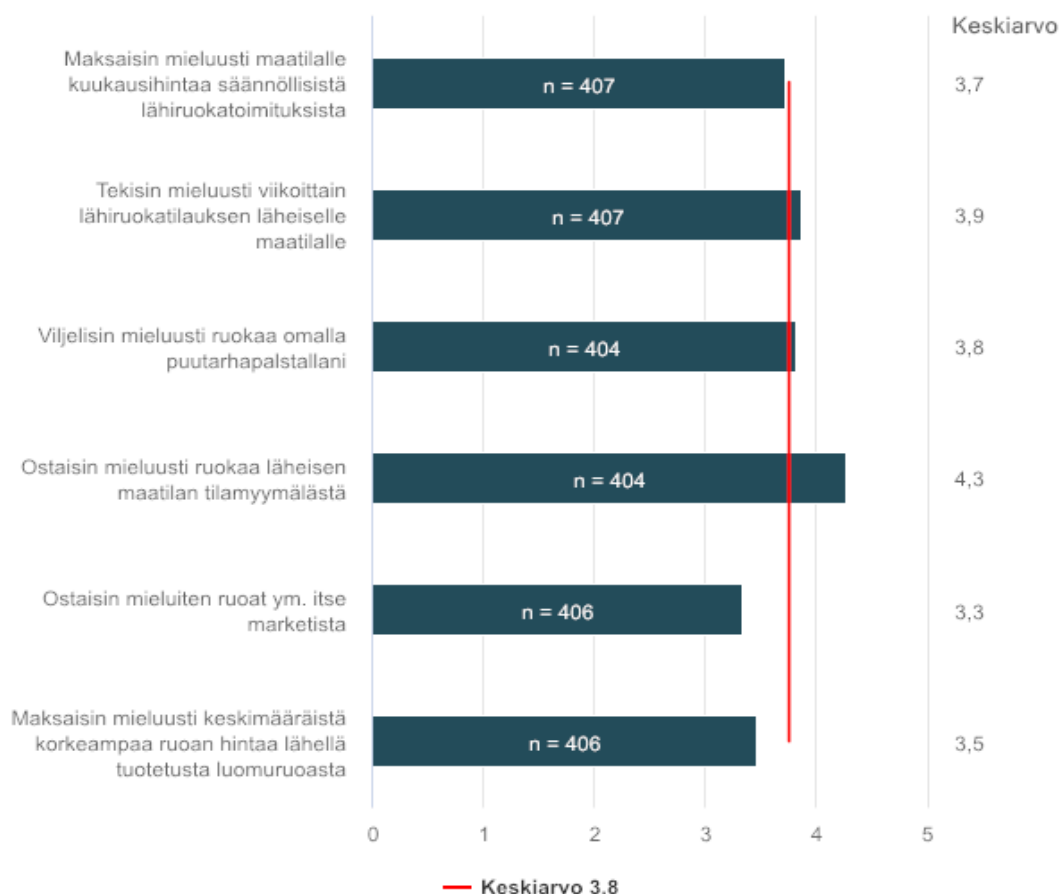

Kuvio 8. Kuinka kiinnostunut olet seuraavista toimintamalleista ja -tavoista? (N=407)

Lähiruuan myynti- ja jakelumallit, luomuelintarvikkeiden suosiminen sekä omavaraisuus ruuan ja energia suhteen saivat eniten vastauksia kohtiin 4 (jossain määrin kiinnostunut) ja 5 (erittäin kiinnostunut). Esimerkiksi lähiruuan kohdalla vastausprosentit jakautuvat seuraavasti eri vastausvaihtoehtoihin: 4 = noin 46%, 5 = noin 41%, 2 = noin 5% ja 1 = noin 2%. Jakamistalouden ja kumppanuusmaatalouden osalta vastaajat olivat selvästi jossain määrin kiinnostuneita ja erittäin kiinnostuneita aiheista. Asunto-osuuskunnan kohdalla vastaajista noin 36% oli jossain määrin kiinnostunut aiheesta ja noin 9% erittäin kiinnostunut, yhteensä noin 45%. Puolestaan noin 20% vastaajista ei ollut lainkaan kiinnostunut aiheesta ja noin 18% ei juurikaan kiinnostunut. Monipaikkaisesta asumisesta vastaajat olivat jossain määrin kiinnostuneita noin 28% verran ja erittäin kiinnostuneita noin 8% verran. Puolestaan noin 26% vastaajista ei ollut lainkaan kiinnostunut aiheesta ja noin 23% ei juurikaan kiinnostunut.

5.5 Ruuan hankintaan liittyviä väittämiä

Seuraavaksi kyselyssä selvitettiin vastaajien kiinnostusta erilaisia ruuan hankintatapoja kohtaan. Vastaajia pyydettiin arvioimaan, minkä verran heitä kiinnostaa hankkia ruokaa eri paikoista ja eri tavoilla. Vastausvaihtoehtoina olivat kiinnostaa erittäin paljon (5), kiinnostaa jossain määrin (4), neutraali / en osaa sanoa (3), ei juurikaan kiinnosta (2) ja ei kiinnosta lainkaan (1). Kuviossa 9 näkyvät vastaajien ja vastausten määrät eri väittämissä. Keskiarvo on laskettu vastausten jakautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5).

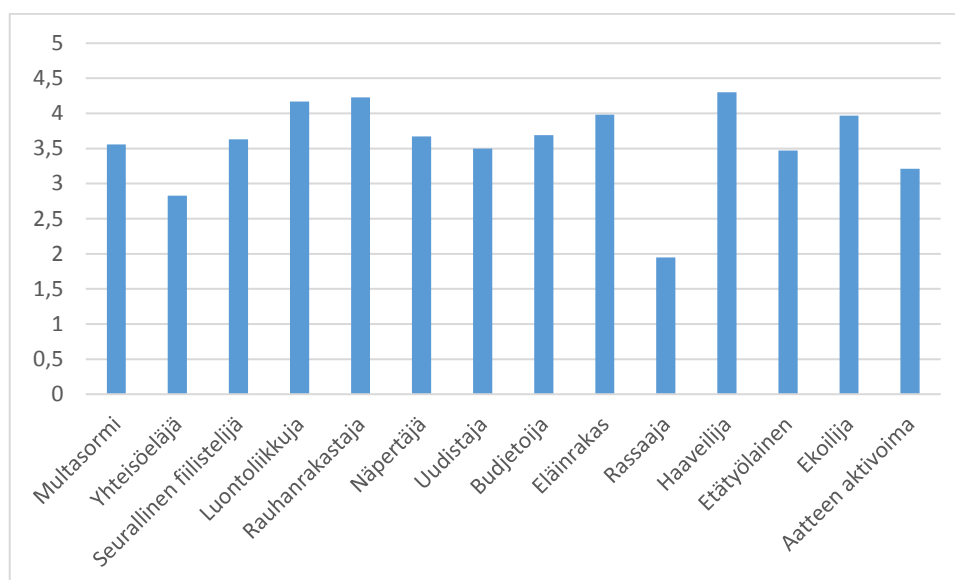

Kuvio 9. Miten kuvailisit suhdettasi ruoan hankintaan? (N=407)

Kyseinen aihepiiri oli kokonaisuutena melko suosittu ja kiinnostava. Vastaajat olivat eniten kiinnostuneita ”ostaisin mieluusti ruokaa läheisen maatilan tilamyymälästä” -väittämästä, jonka keskiarvoksi tuli 4,3. Pääosin kaikki vastaukset annettiin kohtiin kiinnostaa jossain määrin (noin 46%) ja kiinnostaa erittäin paljon (noin 43%). Vain 2% vastauksista annettiin kohtaan ei juurikaan kiinnosta ja 1% kohtaan ei kiinnosta lainkaan. Samoin ”Maksaisin mieluusti maatilalle kuukausihintaa säännöllisistä lähiruokatoimituksista” ja ”Tekisin mieluusti viikoittain lähiruokatilauksen läheiselle maatilalle” -väittämät saivat suurimman osan vastauksista kohtiin 4 (kiinnostaa jossain määrin) ja 5 (kiinnostaa erittäin paljon). Vastaajat olivat kiinnostuneita viljelemään ruokaa omalla puutarhapalstalla. Väittämän vastausprosentit jakautuivat seuraavasti: 4 = noin 38%, 5 = noin 34%, 2 = noin 13% ja 1 = noin 5%. Vastausprosentteissa esiintyy eniten hajontaa kahden viimeisen väittämän kohdalla. Viimeisen ”Maksaisin mieluusti keskimääräistä korkeampaa ruoan hintaa lähellä tuotetusta luomuruoasta” -väittämän vastauksista noin 45% annettiin kohtaan 4 (kiinnostaa jossain määrin) ja noin 13% kohtaan 5 (kiinnostaa erittäin paljon). Vastaavasti noin 16% vastauksista annettiin kohtaan 2 (ei juurikaan kiinnosta) ja noin 4% kohtaan 1 (ei kiinnosta lainkaan).

5.6 Arkkityypit ja identiteetit

Kyselyssä pyydettiin arvioimaan, kuinka hyvin eri arkkityypit (14kpl) kuvaavat vastaajien omaa identiteettiä. Arkkityyppien vastausvaihtoehtoina olivat multasormi, yhteisöeläjä, seurallinen fiilistelijä, luontoliikkuja, rauhanrakastaja, näpertäjä, uudistaja, budjetoija, eläinrakas, rassaaja, haaveilija, etättyöläinen, ekoilija ja aatteen aktivoima. Arkkityyppien kuvaukset löytyvät liitteestä 2. Oman arvioinnin vastausvaihtoehtoina olivat kuvaa erittäin hyvin (5), kuvaa jossain määrin (4), neutraali / en osaa sanoa (3), ei juurikaan kuvaa (2) ja ei kuvaa lainkaan (1). Kuviossa 10 näkyvät kaikkien vastausten tulokset keskiarvoina. Keskiarvot on laskettu vastausten jakautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5). Arkkityyppistä vastaajat arvioivat kuvaavan itseään eniten luontoliikkuja, rauhanrakastaja, eläinrakas, haaveilija ja ekoilija. Jokaisessa niistä vastausten keskiarvo on 4,0 tai yli.

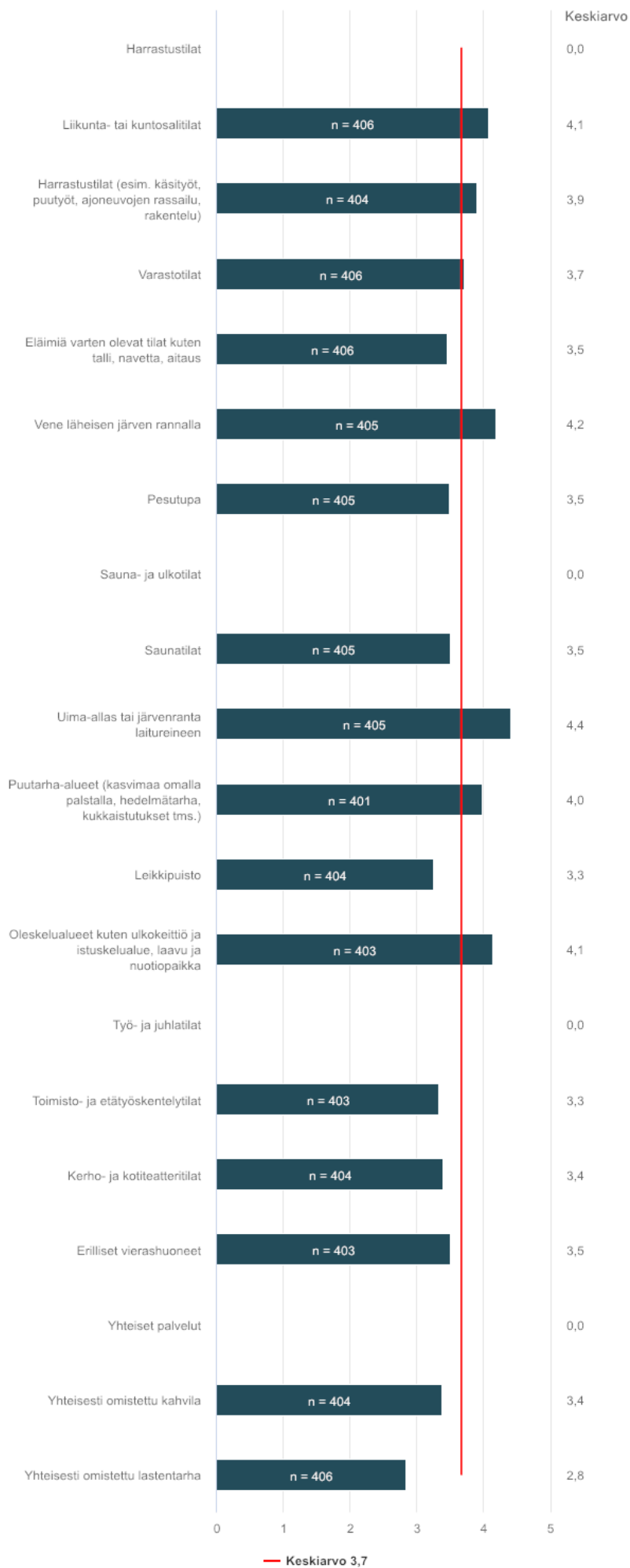
Kuvio 10. Kuinka hyvin eri arkkityypit kuvaavat omaa identiteettiäsi? (keskiarvot)

Esimerkiksi luontoliikkujan kohdalla vastausprosentit jakoutuivat seuraavasti: 4 = noin 49%, 5 = noin 39%, 2 = noin 6% ja 1 = noin 2%. Ekoilijan kuvaus oli myös monen identiteettiä vastaava, jonka vastaukset jakoutuivat seuraavasti: 4 = noin 42%, 5 = noin 34%, 2 = noin 11% ja 1 = noin 1%. Yhteisöeläjän arkkityyppi oli suhteellisen suosittu. Vastaajista noin 33% oli sitä mieltä, että yhteisöeläjä kuvaa heidän identiteettiään jossain määrin ja noin 5% sitä mieltä, että kuvaa erittäin hyvin. Puolestaan vastaajista noin 28% oli sitä mieltä ettei kuvaa juurikaan ja noin 16% sitä mieltä ettei kuvaa lainkaan. Vähiten vastaajat kokivat olevansa rassaajia, jonka vastausten keskiarvo on 2,0. Vastausprosentit jakoutuivat rassaajan kohdalla seuraavasti: 1 = noin 49%, 2 = noin 26%, 4 = noin 12% ja 5 = noin 4%.

5.7 Jaetut tilat ja resurssit

Seuraavaksi kyselyssä kartoitettiin, kuinka houkuttelevana pidetään erilaisten tilojen ja resurssien jakamista naapureiden kanssa. Vastaajat saivat valita, missä määrin jakaminen kiinnostaa eri kohteiden osalta. Kohteet on jaettu neljään eri osa-alueeseen, jotka ovat harrastustilat, sauna- ja ulkotilat, työ- ja juhlatilat sekä yhteiset palvelut. Vastausvaihtoehtoina olivat erittäin houkuttelevaa (5), jossain määrin houkuttelevaa (4), neutraali / en osaa sanoa (3), ei juurikaan houkuttelevaa (2) ja ei lainkaan houkuttelevaa (1). Kuviossa 11 näkyvät vastausten ja kiinnostuksen määrä eri kohteisiin. Keskiarvo on laskettu vastausten jakautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5).

Vastaajat olivat eniten kiinnostuneita jakamaan uima-altaan tai järvenrannan laitureineen, veneen läheisen järven rannalla, oleskelualueita ulkona, liikunta- tai kuntosalitiloja sekä puutarha-alueita. Jokaisessa kohdassa vastausten keskiarvo on 4,0 tai yli. Esimerkiksi ulkotiloista yhteinen uima-allas tai järvenranta laitureineen sai vastauksista noin 58% kohtaan erittäin houkuttelevaa ja noin 32% kohtaan jossain määrin houkuttelevaa. Puolestaan kohtiin ei juurikaan houkuttelevaa ja ei lainkaan houkuttelevaa vastattiin molempiin noin 2% verran. Ulkona sijaitsevat oleskelualueet, kuten ulkokeittiö ja istuskelualue, laavu ja nuotiopaikka, saivat vastauksista noin 42% kohtaan erittäin houkuttelevaa ja noin 40% kohtaan jossain määrin houkuttelevaa. Kohtiin 1 ja 2 oli vastattu yhteensä noin 8% verran. Jaetut puutarha-alueet -kohdan vastauksista yhteensä noin 76% vastattiin kohtiin 4 ja 5 sekä yhteensä noin 14% vastattiin kohtiin 1 ja 2.

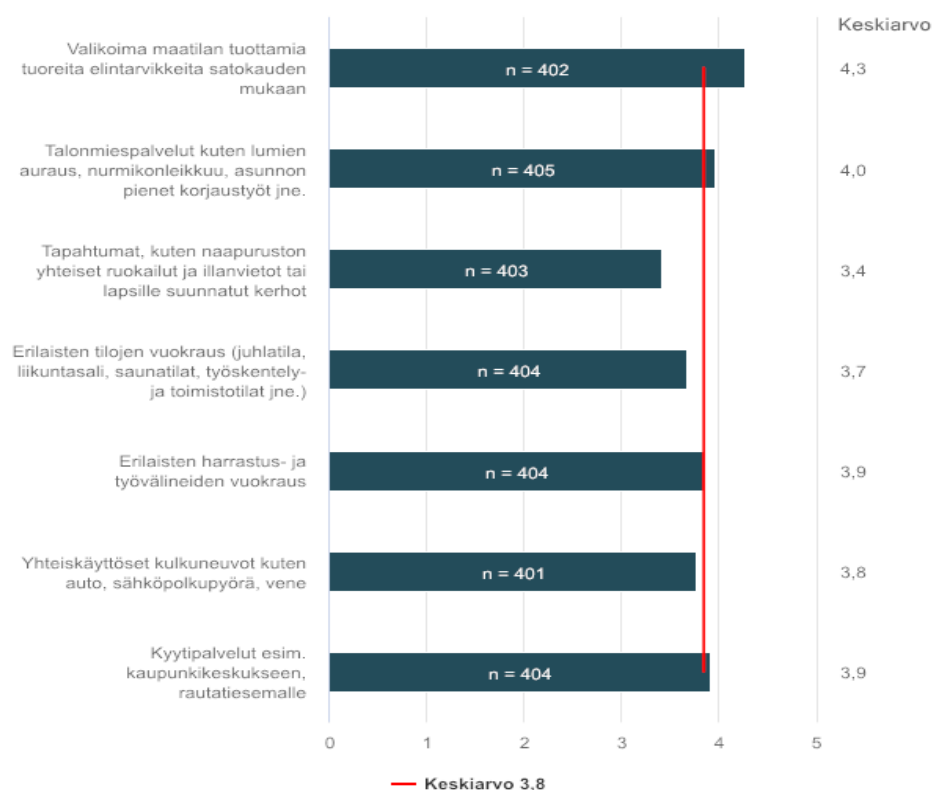

Kuvio 11. Kuinka houkuttelevaa olisi, että voisit jakaa seuraavia tiloja ja resursseja naapureidesi kanssa? (N=406)

Vastausten perusteella myös erilaiset harrastustilat ja varastotilat olivat lähes yhtä houkuttelevia kuin edellä mainitut kohteet. Esimerkiksi harrastustilat erilaisia aktiviteetteja varten sai vastauksista noin 40% kohtaan jossain määrin houkuttelevaa ja noin 34% kohtaan erittäin houkuttelevaa. Puolestaan kohtaan ei juurikaan houkuttelevaa vastattiin noin 8% verran ja kohtaan ei lainkaan houkuttelevaa vastattiin noin 5% verran. Vähiten houkutteleva kohde oli yhteisesti omistettu lastentarha. Vastaajista noin 29% valitsi kohdan ei lainkaan houkuttelevaa ja noin 10% valitsi kohdan ei juurikaan houkuttelevaa. Puolestaan vastaajista noin 23% valitsi jossain määrin houkuttelevaa ja noin 14% valitsi erittäin houkuttelevaa.

5.8 Asumisen palvelut

Jaettujen tilojen ja resurssien houkuttelevuuden jälkeen kyselyssä kartoitettiin, kuinka halukkaita vastaajat olisivat maksamaan erilaisista maatalan tuottamista palveluista, jos he asuisivat Farmikylässä. Vastaajien vastausvaihtoehtoina olivat erittäin halukas (5), jossain määrin halukas (4), neutraali / en osaa sanoa (3), en juurikaan halukas (2) ja en lainkaan halukas (1). Kuviossa 12 näkyvät vastausten määrät ja maksuhalukkuus eri kohteiden osalta. Vastauksia tuli kaikkiin kohteisiin melko tasaisesti. Keskiarvo on laskettu vastausten jakautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5).

Kuvio 12. Jos asuisit Farmikylässä, kuinka halukas olisit maksamaan seuraavista maatalan tuottamista palveluista? (N=406)

Eniten vastaajat olivat halukkaita maksamaan valikoimasta maatalan tuottamia tuoreita elintarvikkeita satokauden mukaan. Kyseisen palvelun kohdalla prosentuaalisesti vastattiin eniten kohtiin jossain määrin halukas ja erittäin halukas. Molempiin vastattiin noin 40% eli yhteensä noin 80%. En juurikaan kohtaan vastattiin noin 2% verran ja en lainkaan halukas kohtaan noin 1% verran. Toiselle sijalle tuli erilaisista talonmiespalveluista maksaminen, johon vastattiin noin 46% verran kohtaan jossain määrin halukas ja noin 32% verran kohtaan erittäin halukas. Puolestaan kohtiin 1 (en lainkaan halukas) ja 2 (en juurikaan halukas) vastattiin yhteensä noin 11% verran.

Erialaisten harrastus- ja työvälineiden vuokraus, kyytipalvelut, yhteiskäyttöiset kulkuneuvot sekä erilaisten tilojen vuokraus saivat prosentuaalisesti melko samat tulokset. Kyseisissä neljässä palvelussa vastattiin kohtiin erittäin halukas ja jossain määrin halukas yhteensä noin 67-75% verran sekä kohtiin en juurikaan halukas ja en lainkaan halukas yhteensä noin 9-16% verran. Vähiten vastaajat olisivat halukkaita maksamaan tapahtumista, kuten naapuruston yhteiset ruokailut ja illanvietot tai lapsille suunnatut kerhot. Vastaajista noin 39% olisi jossain määrin halukas maksamaan palvelusta ja noin 16% erittäin halukas. Vastaavasti noin 14% vastaajista ei olisi juurikaan halukas maksamaan palvelusta ja noin 8% ei lainkaan halukas.

5.9 Farmikylän maksulliset palvelut ja tilat

Ensimmäisen avoimen kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, mitä muita palveluita tai tiloja Farmikylän maatila voisi tarjota vastaajille, joista he olisivat valmiita maksamaan. Kyseiseen kysymykseen vastasi yhteensä 77 henkilöä. Suurin osa vastauksista sisälsi tietoa siitä, millaisia maksullisia palveluita maatilalta halutaan ja/tai toivotaan. Vastauksia tuli hyvin laajasti erilaisista aiheista. Analysointia varten vastaukset oli jaettava teemoihin. Eniten vastauksissa esiintyivät harrastus- ja harrastepalvelut (15kpl), hyvinvointipalvelut (10kpl), kauppapalvelut ja muut ruokaan liittyvät palvelut (10kpl), siivouspalvelut (9kpl) sekä lemmikkien ja eläinten hoitopalvelut (9kpl). Harrastus- ja harrastepalveluihin liittyvissä ehdotuksissa esiintyi erilaisia toimintatiloja, välineitä ja työkaluja sekä kurseja. Vastaukset liittyivät eniten liikuntaan, kädentaitoihin ja käsitöihin, esimerkiksi tanssitila, kiipeilyseinä, ruuan säilöntä, ompelukone ja nikkarointipiste. Hyvinvointipalveluihin sisältyi useita eri toiveita, joista suosituimmat olivat hieronta, jooga ja kampaaja. Kauppa- ja ruokapalveluihin liittyvissä ehdotuksissa esiintyi muun muassa ostosten kotiinkuljetus eli kauppakassipalvelu, valmiit ruoka-annokset ja yhteinen ruokailu. Lemmikkien ja eläinten hoitopalveluissa suurin osa vastauksista liittyi oman lemmikin hoitoon.

Uusien taitojen oppiminen, kurssit esim. hilloaminen, säilöntä, mahlan valutus, viljelyt, käsityöt, jooga, etätyön välineet, valokuvaus jne. Asukkaiden osaamisesta kurseja. Tiloista lisätoiveena esim. Kierrätyskaappi, biojätteen kompostointi, muiden jätteiden erilliskeräyksen mahdollistaminen yhdessä.

Hyvinvointipalvelut, esim. hieronta, ohjatut pilates, jooga, meditaatiotunnit, opastukset ja kurssit (viljelyyn, puutarhanhoitoon, remontointiin, ruoanlaittoon yms. käytännön elämään liittyvät)

Kauppapalvelut. Meillä ei ole autoa, joten kaupassa pitäis varmaan välillä käydä. Ja kirjasto olis kiva. Vois viedä ylimääräiset kirjat ja lehdet sinne ja hakea lukemista kun tarvisi

Ikkunanpesu yms. satunnaiset siivouspalvelut, ruokaostosten kotiinkuljetus, pika-ruoka tilalta noudettuna

Siivouspalvelut, pitopalvelut, kampaaja/parturipalvelut, hierontapalvelut

Lemmikkien hoitoa, kaupankäyntiapua

Kyselyn vastauksissa esiintyivät myös vapaa-aikaan liittyvät palvelut (6kpl), lasten hoitopalvelut (5kpl), terveyspalvelut (3kpl), kirjasto (3kpl) sekä säilytystilat (4kpl). Vapaa-aikaan liittyvissä palveluissa vastauksia tuli eri ajanvieton aiheista, kuten tapahtumat, matkat ja

taide. Lasten hoitopalvelut ja terveystalut mainittiin nimeltä. Kirjaston osalta oli maininta sen tarpeellisuudesta. Säilytystilojen kohdalla kolme vastaajaa ehdotti kylmäsäilytystilaa ruokia varten ja yksi vastaaja ehdotti lukittavaa tilaa urheiluvälineille. Avoimissa vastauksissa esiintyi myös yksittäisiä toiveita erilaisista palveluista. Niitä olivat muun muassa vierashuone, kierrätys ja jätteiden käsittely, huoltomiespalvelut, etätyötila, yhteinen energiantuotanto sekä aidattu koirametsä.

Yhteiseen lämmitykseen osallistuminen, esim. hake tai aurinkoenergian hyödyntäminen? Yhteisiin matkoihin osallistuminen, esim. Vastaaville farmeille muualla maailmassa.

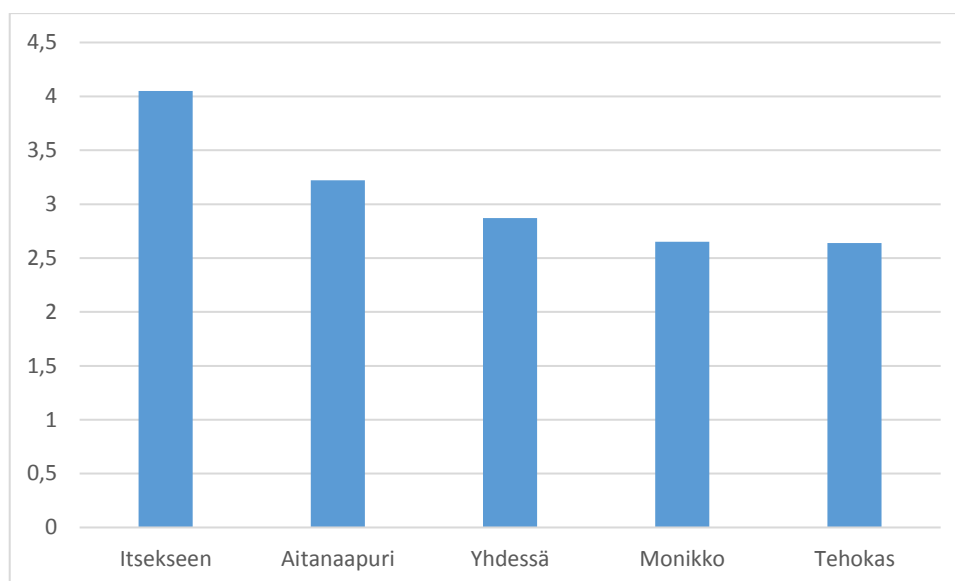
Vierashuone, jolloin sukulaiset voisi majoittaa sinne eikä omaan asuntoon tarvitsisi varata tilaa yöpyjille.

Kirjaston yhteydessä olevat etätyöskentelytilat. Harrastustoiminta, kuten paini ja kuntosali. Mökki järven rannalla. Lumenluontia helpottavat mönkijät/traktorit.

5.10 Ihanteellinen pihapiiri

Kyselyssä vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka mieluisia heidän mielestään ovat eri pihapiirit (5kpl) asuinympäristöinä. Pihapiirien vastausvaihtoehtoina olivat itsekseen, aita-naapuri, yhdessä, monikko ja tehokas (kuvaukset seuraavassa kappaleessa). Oman arvioinnin vastausvaihtoehtoina olivat erittäin mieluisa (5), jossain määrin mieluisa (4), neutraali / en osaa sanoa (3), ei juurikaan mieluisa (2) ja ei lainkaan mieluisa (1). Kuviossa 13 näkyvät kaikkien vastausten tulokset keskiarvoina. Keskiarvot on laskettu vastausten ja kautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5).

Seuraavaksi on esiteltynä jokaisen pihapiirin kuvaukset, joiden perusteella vastaajat valitsivat itselleen mieluisimman vaihtoehdon. Itsekseen: Pihapiirissä on väljäkällä tontilla vain oma talo ja omat apurakennukset, esim. autotalli, varasto, sauna ja kasvihuone. Paljon omaa tilaa ja kustannuksia/ylläpitoa, ei suoraa näköyhteyttä naapuriin. Aitanaapuri: Pihapiirissä on pienellä tontilla vain oma talo ja omat apurakennukset. Jonkin verran omaa tilaa ja kustannuksia/ylläpitoa, naapurit aidan takana. Yhdessä: Samassa pihapiirissä on kaksi tai useampia taloja ja yhteiset apurakennukset. Paljon muutaman naapurin kanssa jaettua tilaa ja jaetut kustannukset/ylläpito. Monikko: Samassa pihapiirissä on kaksi tai useampia monta asuntoa sisältävää taloa ja yhteiset apurakennukset. Rajallisesti omaa tilaa ja kustannuksia/ylläpitoa, useita naapureita samassa pihapiirissä. Tehokas: Pihapiirissä on useampia asuntoja yhdessä tai useammassa talossa ja yhteiset apurakennukset. Vähemmän yksityistä tilaa ja vähemmän kustannuksia/ylläpitoa, useita naapureita samassa väljässä pihapiirissä.

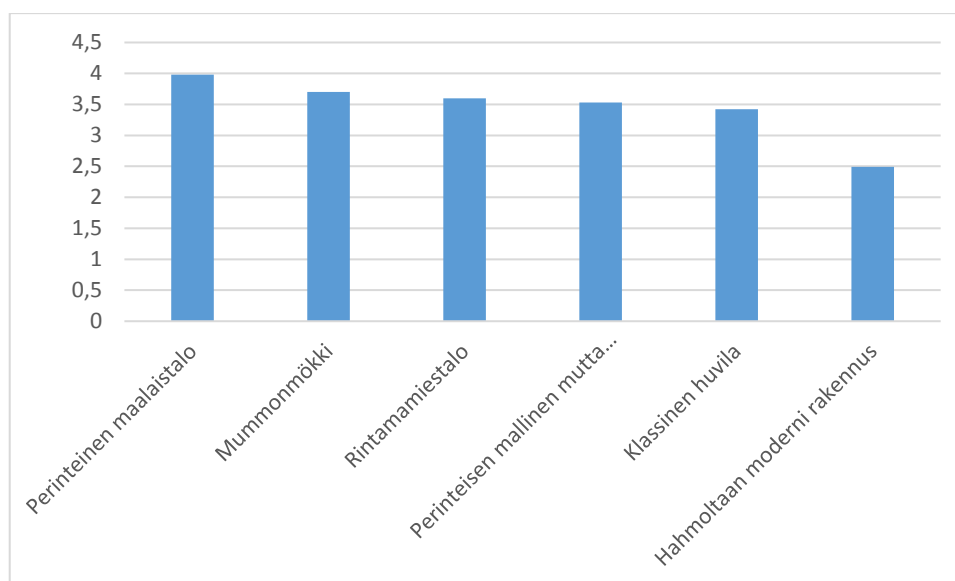

Kuvio 13. Mikä seuraavista vastaa parhaiten ajatuksia unelmiesi pihapiiristä? (keskiarvot)

Vastaajat kokivat pihapiireistä mieluisimmaksi itsekseen asumisen. Vastausvaihtoehdon keskiarvo on kaikista korkein 4,1. Vastaajista noin 48% on sitä mieltä, että asuminen itsekseen on erittäin mieluisa vaihtoehto ja noin 29% on sitä mieltä, että jossain määrin mieluisa vaihtoehto. Vastaavasti noin 10% vastaajista on sitä mieltä ettei asuminen itsekseen ole juurikaan mieluisaa ja noin 4% sitä mieltä ettei lainkaan mieluisaa. Vaihtoehdoissa aitanaapurista monikkoon vastausten keskiarvo laskee luvusta 3,2 lukuun 2,7. Vähiten vastaajat asuisivat tehokkaasti, jonka kohdalla vastattiin noin 30% kohtaan ei lainkaan mieluisa ja noin 21% kohtaan ei juurikaan mieluisa. Vastaavasti kohtaan jossain määrin mieluisa vastattiin noin 25% verran ja kohtaan erittäin mieluisa noin 10% verran. Kyseisen vastausvaihtoehdon keskiarvo on 2,6.

5.11 Mielikuvat idyllisestä maaseutuasumisesta

Kyselyssä selvitettiin myös vastaajien mielikuvia idyllisestä maaseutuasumisesta. Vastaajia pyydettiin arvioimaan, missä määrin eri asuinrakennukset vastaavat heidän mielikuviin. Asuinrakennuksien vastausvaihtoehtoina olivat perinteinen maalaistalo, mummonmökki, rintamamiestalo, klassinen huvila, perinteisen mallinen mutta moderni rakennus sekä hahmoltaan moderni rakennus. Oman arvioinnin vastausvaihtoehtoina olivat vastaa erittäin hyvin (5), vastaa jossain määrin (4), neutraali / en osaa sanoa (3), ei juurikaan vastaa (2) ja ei vastaa lainkaan (1). Kuviossa 14 näkyvät kaikkien vastaustulosten keskiarvot. Keskiarvot on laskettu vastausten jakautumisesta eri vastausvaihtoehtoihin (1-5).

Kuvio 14. Mikä seuraavista vastaa parhaiten mielikuvaasi idyllisestä maaseutuasumisesta? (keskiarvot)

Vastaajien mielestä perinteinen maalaistalo olisi idyllisin asumistapa maaseudulla. Sen keskiarvo on kaikista korkein 4,0. Vastauksista noin 40% annettiin kohtaan 5 (vastaa erittäin hyvin) ja noin 36% kohtaan 4 (vastaa jossain määrin), yhteensä noin 76%. Vain noin 10% vastauksista annettiin kohtaan 2 (ei juurikaan vastaa) ja noin 5% kohtaan 1 (ei vastaa lainkaan), yhteensä noin 15%. Vastaustuloksissa vaihtoehtojen keskiarvot laskevat mummonmökistä (3,7) klassiseen huvilaan (3,4). Vastaajat pitävät vähiten idyllisenä modernin näköistä asuinrakennusta (ka. 2,5), jonka kohdalla yhteensä noin 60% vastauksista annettiin kohtiin 1 ja 2 sekä yhteensä noin 29% kohtiin 4 ja 5.

5.12 Unelmien asuinympäristö

Toisen avoimen kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, millainen olisi vastaajien unelmien asuinympäristö. Apukysymyksinä olivat seuraavat: ”Millaisessa asunnossa ja millaisin kustannuksin? Millaisessa paikassa? Millaisin naapurein?”. Vastanneiden kokonaismäärä on yhteensä 298 henkilöä. Vastauksissa oli laajasti erilaisia aiheita ja elementtejä, joista vastaajien unelmien asuinympäristö muodostuisi. Niistä erottui selkeästi useampi teema, jotka olivat vastauksissa suosituimpia.

Luonto ja piha

Kaikista eniten avoimissa vastauksissa mainittiin luonto, joka esiintyi yhteensä noin 170 vastauksessa (N=298) (yli puolet kokonaismäärästä). Luontoteemaan sisältyvät maininnat erilaisista luontoon liittyvistä kohteista, joita ovat asuminen maalla/maaseudulla/maatilalla, metsä, järvi, meri, vesistö, ulkoilu paikka, vihreys ja maisema. Kyseisissä vastauksissa

mainittiin myös asuminen yhden tai useamman kohteen lähellä ja/tai keskellä. Vastaajista osa haluaisi oman pihan/tontin (noin 70kpl). Tähän teemaan sisältyvät vastaukset, joissa mainitaan oma piha / tontti / puutarha / kasvima / kasvihuone sekä pihalla/puutarhassa sijaitsevat erilaiset puut ja pensaat. Muutama vastaaja haluaisi naapureiden kanssa yhteistä piha-aluetta (noin 5kpl).

Oma rauha ja välimatka naapureihin

Avoimissa vastauksissa esiintyi usein oma rauha ja/tai tila, joka mainittiin yhteensä noin 120 vastauksessa (N=298). Tästä muodostui oma teemansa, johon sisältyvät maininnat ensisijaisesti omasta rauhasta ja/tai tilasta (noin 70kpl). Kyseiset vastaukset tarkoittivat ilmeisesti oman rauhan ja yksityisyyden säilymistä yleisesti tai omassa kodissa sekä oman tilan mahdollisuutta sisällä talossa ja/tai ulkona. Mainintoja oli myös tarpeeksi suuresta välimatkasta naapureihin (noin 30kpl). Välimatka vaihteli vastauksesta riippuen, joista vähintään pitäisi olla kauempana kuin seinänaapurina ja enintään näköyhteyden päässä. Lisäksi osa vastaajista ei halua ollenkaan naapureita tai vain muutaman (noin 10kpl). Puolestaan osa vastaajista haluaisi, ettei naapureita näy/kuulu sekä eikä omalta pihalta näy/kuulu naapureille (noin 10kpl).

Samanhenkiset naapurit ja rauhallinen ympäristö

Kolmanneksi suosituin teema avoimissa vastauksissa liittyi naapureihin. Teemaan sisältyviä mainintoja on yhteensä noin 105 vastauksessa (N=298). Eniten unelmien asuinympäristöön toivottiin samanhenkisiä / mukavia / eri-ikäisiä / auttavia / normaaleja naapureita (noin 65kpl). Lisäksi muutamassa vastauksessa toivottiin naapureiksi lapsiperheitä (noin 5kpl). Osa vastaajista haluaisi asuinympäristöönsä naapureita (hyvin) lähelle tai näköyhteyden säilyttäen (noin 20kpl). Osa puolestaan haluaisi sopivasti naapureita sopivan lähelle / pienen välimatkan päähän (noin 15kpl). Yhdeksi teemaksi muodostui rauhallinen / hiljainen naapurusto / ympäristö, joka mainittiin yhteensä noin 50 vastauksessa. Tähän sisältyi myös pari vastausta maaseudun rauhasta sekä meluttomasta ympäristöstä, lähinnä melusaasteen kannalta.

Palvelut ja hyvät liikenneyhteydet

Avoimissa vastauksissa mainittiin melko usein palvelut / keskusta ja välimatkat. Kyseiset asiat esiintyivät yhteensä noin 90 vastauksessa (N=298). Erikseen jaoteltuna eniten vastauksissa ilmenivät palvelut kohtuullisen lähellä (noin 35kpl) sekä kaupunki/työpaikka kohtuullisen lähellä, noin 20-30km päässä (noin 25kpl). Unelmien asuinympäristössä toivottiin olevan (ruoka)kauppa / apteekki (hyvin) lähellä, enintään 5-10km päässä (noin 15kpl). Vastauksissa ilmeni myös palveluiden / työpaikan / koulujen sijainti kävely/pyöräilymatkan

päässä (noin 10kpl). Lisäksi muutamassa vastauksessa asuinpaikka saisi olla lähellä (kunta)keskustaa (noin 5kpl). Hyvät / lähellä olevat liikenne/kulkuyhteydet mainittiin yhteensä noin 40 vastauksessa. Tähän sisältyivät toiveet julkisesta liikenteestä, juna-ase-
man läheisyydestä sekä liikenneyhteydestä kaupunkiin / töihin / keskukseseen. Muutama vastaaja haluaisi mieluiten asua kaupungissa ja/tai hyvällä sijainnilla (noin 10kpl). Vastauksissa oli mainintoja myös etätyömahdollisuudesta ja/tai toimivasta nettiyhteydestä (noin 5kpl).

Yhteisöllisyys ja jaetut resurssit

Suhteellisen suosituksi teemaksi vastauksissa muodostuivat yhteisöllisyys ja/tai resurssien jakaminen, jotka mainittiin yhteensä noin 85 vastauksessa (N=298). Molemmat mainittiin suunnilleen yhtä monta kertaa eli vastaukset jakautuivat kyseisten kahden osa-alueen kesken tasaisesti. Joissakin vastauksissa oli maininta vain toisesta ja joissakin vastauksissa mainittiin molemmat. Ensimmäisenä olevaan osa-alueeseen kuuluvat vastaukset, joissa mainitaan yhteisöllisyys / yhteisö / kylä / kyläyhteisö (noin 40kpl). Tähän sisältyvät myös tarkennukset, joiden mukaan voi halutessaan osallistua yhteisöllisyyteen, olla lähellä yhteisöä tai kuulua osittain yhteisöön. Toisena olevaan osa-alueeseen kuuluvat vastaukset, joissa mainitaan yhteiset/jaetut tilat / tavarat / omistukset / kustannukset / piha-alueet / tekemiset / kyydit (noin 45kpl). Tähän sisältyvät vastaukset aina yhteisestä pyykinpesukoneesta ja ulkosaunasta yhteisiin illanviettoihin ja tapahtumiin asti.

Asuinkustannukset, talotyypit ja rakennusmateriaalit

Avoimissa vastauksissa mainittiin asuinkustannukset yhteensä noin 75 vastauksessa (N=298). Tähän teemaan sisältyvät vastaukset, joissa mainitaan kohtuulliset / edulliset / pienet asuin/asumiskustannukset. Vastauksissa mainittiin oma talo / asunto / koti / mökki yhteensä noin 35 vastauksessa. Kyseisissä vastauksissa tarkoitettiin ilmeisesti omassa omistuksessa olevaa rakennusta. Erilaisia talotyyppisiä ja talojen eri rakennusmateriaaleja mainittiin yhteensä noin 145 vastauksessa. Talotyyppin sisältävissä vastauksissa suosituin oli pienehkö / pieni / sopivan kokoinen / tehokas talo/asunto (noin 50kpl). Seuraavaksi suosituin oli omakotitalo (noin 20kpl). Osa vastaajista haluaisi asua mummonmökissä/mökissä (noin 20kpl). Vastauksissa mainittiin myös vanha talo (13kpl), moderni(soitu) talo (10kpl), minitalo (3kpl) ja rivitalo/paritalo (3kpl). Rakennusmateriaalin sisältävissä vastauksissa eniten vastattiin puutalo (13kpl) ja hirsitalo (12kpl). Osa vastaajista haluaisi asua väljässä / avarassa / tilavassa / isossa talossa/asunnossa (noin 10kpl). Vastauksissa ilmeni myös omavaraisuus erilaisissa muodoissa, kuten sähkön osalta (noin 10kpl).

Unelmieni asuinympäristö olisi keskellä luontoa ja vehreyttä, järven tai vesialueen läheisyydessä, edullinen asua, tarpeeksi lähellä kaupunkia, toimivat ja nopeat tietoliikenneyhteydet, hyvien kulkuyhteyksien varrella, yksityisyyttä ja sopivassa määrin yhteisöllisyyttä.

Asuisin mieluusti puhtaan järven rannalla hirsitalossa, kyläyhteisössä jossa olisi erikokoisille perheille sopivia hirsitaloratkaisuja. Jokaisella olisi oma piha ja mahdollisuus kasvattaa yrtejä, kukkia tms. Vesi tulisi jokaiselle porakaivoista ja kyläyhteisössä olisi yhteinen lajiteltu jätehuolto. Kyläyhteisössä asuisi eri ikäisiä ja eri ammatikunnan ihmisiä ja perheitä. Lähin kaupunki olisi noin 20 km päässä. Lähellä olisi jokin maatila, jonka yhteydessä olisi kahvila sekä kauppa, josta voisi ostaa maatalan tuotteita, peruselintarvikkeita sekä valmiita maatilalla tehtyjä aterioita...:)

Haluaisin asua maaseudulla, jossa olisi luonto lähellä. Osittain omaa rauhaa, mutta myös lähistöllä saisi olla naapureita. Yhteisöllisyys, omavarais-/yhteistalous ja yhteisomistus kiinnostavat minua todella paljon.

Perinteinen suomalainen unelma: järvenrannalla lähellä palveluita. Omassa talossa siten, että joitain tiloja ja työkaluja yms. olisi yhteiskäytössä. Naapureina samankaltaisesta jakamisesta Innostuneita ihmisiä, joilla kykyä ottaa toiset huomioon.

Rauhallinen ympäristö, kaunis maisema, luonto lähellä, omantyyppiset naapurit, oma asunto, palvelut saavutettavissa, liikenneyhteydet toimivat.

Pieni mummonmökki. Järvi tai meri lähellä. Metsää ympärillä. Rauhaa antavat naapurit. Eläkeläiselle sopivin kustannuksin.

Modernissa talossa, kauniissa maisemissa, mutta toivoisin naapureiksi samanhenkisiä lapsiperheitä, joiden arvomaailmassa olisi juuri esim. luomuruoka ja luonnollinen lapsuus.

5.13 Yhteenveto tuloksista

Kyselytutkimuksen tuloksista käy ilmi, että naiset ovat huomattavasti kiinnostuneempia maaseutuasumisesta. Jopa noin 84% kaikista vastaajista (N=407) oli naisia. Ikäkaudesta selviää, että vastaajat jakautuvat melko tasaisesti 28-59 ikävuoden välille. Eniten vastaajia on 34-40 (N=70) vuotiaiden ja 40-46 (N=58) vuotiaiden ryhmissä. Sukupuoli- ja ikäjakaman perusteella nuoremmista aikuisista keski-ikäisiin asti olevat naiset olivat kiinnostuneimpia vastaamaan Farmikylään ja maaseutuasumiseen liittyvään kyselyyn.

Asumistavan kysymyksestä selviää, että suurin osa vastaajista asuu kerrostalossa, noin 47% (N=403). Toisena on omakotitalo, jossa asuu noin 27% vastaajista. Kolmantena on rivi- tai luhtitalo, jossa asuu noin 20% vastaajista. Asumispaikan kysymyksestä puolestaan selviää, että huomattavan suuri osa vastaajista asuu muulla kaupunkialueella (eli lähellä keskustaa / kaupunkia), noin 60% (N=404). Seuraavana on kaupungin keskusta, jossa asuu noin 17% vastaajista. Vastausten perusteella yhteensä noin 77% vastaajista asuu sijainniltaan kaupungin keskustan ja muun kaupunkialueen piirissä. Vastaavasti yhteensä noin 23% vastaajista asuu kaupungin läheinen maaseutu – harvaan asuttu maaseutu -akselilla.

Nykyisen elämäntilanteen kohdalla vastauksista käy ilmi, että vastaajista suurin osa asuu yksin, noin 31% (N=407). Melkein saman verran vastaajista on naimisissa/avopari ja lapsia, noin 29%. Puolestaan noin 17% vastaajista on naimisissa/avopari ja ei lapsia sekä noin 9% pariskuntia, joiden lapset eivät asu kotona, yhteensä noin 26%. Edellä mainittujen prosenttiosuuksien perusteella vastaajien elämäntilanteet jakautuvat kolmeen pääryhmään, joita ovat yksinasujat, yhdessä lasten kanssa asuvat parit sekä kahdestaan ilman lapsia asuvat parit.

Väittämät muuten omaan asumiseen liittyvistä asioista toivat ilmi, että vastaajille on tärkeää nähdä asuvansa asuinpaikassaan eri elämäntilanteissa pitkälle tulevaisuuteen (keskiarvo 4,0/5). Vastaajat kokevat myös, että nykyinen asuintapa tukee hyvin heidän elämänlaatuaan. Suhteellisen suuri osa vastaajista suunnittelee asuinpaikan vaihtoa (keskiarvo 3,4/5). Vain pieni osa vastaajista asuu osan ajasta toisella paikkakunnalla (keskiarvo 1,8/5). Kyseisten tulosten perusteella ihmiset arvostavat asumisen pysyvyyttä ja omien arvojen/ehtojen mukaista asumista.

Kyselyyn vastanneet henkilöt (N=407) ovat yleisesti kiinnostuneita asumiseen ja ruuan hankintaan liittyvistä (uusista) toimintamalleista ja -tavoista. Vastausmäärät kyseisiin malleihin ja väittämiin löytyvät kuvioista 8 ja 9. Tulosten perusteella ihmisiä kiinnostavat eniten lähiruoka, luomuruoka sekä omavaraisuus ruuan suhteen. Asumiseen liittyvistä toimintamalleista vastaajat olivat melko kiinnostuneita asunto-osuuskunnasta, jonka keskiarvoksi tuli noin 3,0/5. Melkein puolet vastaajista (noin 45%) pitää asunto-osuuskuntamallia mielenkiintoisena / mahdollisena asumisvaihtoehtona. Vastaajat eivät kuitenkaan ole kovin kiinnostuneita monipaikkaisesta asumisesta, jonka keskiarvoksi tuli noin 2,7/5. Suurempi osa vastaajista (noin 49%) ei pidä monipaikkaista asumista mielenkiintoisena / mahdollisena ratkaisuna.

Erilaisten arkkityyppien kautta käy ilmi, mitä kuvausta vastaajat kokevat oman identiteetin vastaavan parhaiten. Kaikkien arkkityyppien joukosta suosituimmat ovat luontoliikkuja,

rauhanrakastaja, eläinrakas, haaveilija ja ekoilija, joissa jokaisessa keskiarvo on noin 4/5. Kyseisten viiden arkkityypin kuvauksissa esiintyvät etenkin luonnossa oleminen, oma rauha ja reviiiri, eläimistä pitäminen, rauhallinen oleskelu sekä ympäristöstävällisyys. Vastausten perusteella ihmiset ovat yhteydessä luontoon ja arvostavat luontoa ja ympäristöä, pitävät omasta tilasta ja rauhallisuudesta sekä lemmikeistä ja muista eläimistä.

Tilojen ja resurssien jakamisen vastaustuloksista selviää, että vastaajat (N=406) olisivat kiinnostuneita jakamaan naapureiden kanssa monia eri kohteita. Eniten vastaajia kiinnostaisi jakaa liikunta- ja harrastustilat, uima-allas tai järvenranta, vene läheisellä rannalla sekä ulkona sijaitsevat alueet, kuten ulkokeittiö, laavu ja puutarha-alueet. Suhteellisen kiinnostuneita vastaajat ovat myös varastotilojen, erillisten vierashuoneiden, pesutuvan, saunatilojen sekä eläimiä varten olevien tilojen jakamisesta.

Farmikylän tuottamiin palveluihin liittyvästä kysymyksestä käy ilmi, kuinka halukkaita vastaajat ovat maksamaan niistä. Tarkemmat vastausmäärät kyseisiin palveluihin löytyvät kuvioista 12. Vastauksista näkee, että maatilan tuottamat palvelut ovat suunnilleen saman verran kiinnostavia. Kaikista kohdista kolme suosituinta ovat valikoima maatilan tuottamia tuoreita elintarvikkeita satokauden mukaan, talonmiespalvelut sekä kyytipalvelut. Aihepiiriin liittyen kyselyssä on avoin kysymys, jonka vastauksista selviää, mistä muista Farmikylän tarjoamista palveluista vastaajat (N=77) olisivat valmiita maksamaan. Vastauksia tuli laajasti eri aiheisiin liittyen. Suosituimmiksi teemoiksi muodostuivat harrastus- ja harrastepalvelut, hyvinvointipalvelut, kauppapalvelut ja muut ruokaan liittyvät palvelut, siivouspalvelut sekä lemmikkien ja eläinten hoitopalvelut. Tarkemmin kyseisten teemojen sisällöistä löytyy kohdasta 5.9.

Ihanteellisen pihapiirin kysymyksestä käy ilmi, että vastaajat haluaisivat selvästi asua eniten itsekseen tai aitanapurin kanssa. Kaikista mieluiten asuttaisiin itsekseen väljähköllä tontilla, jossa on vain oma talo sekä omat apurakennukset, kuten autotalli, varasto, sauna ja kasvihuone. Vastaavasti tehokkaampi pihapiiri on vaihtoehtoista vähiten suosittu. Asuminen pihapiirissä, jossa on yksi suuri talo sisältäen useita asuntoja sekä yhteiskäytössä olevat apurakennukset on siis monille epämieluisa vaihtoehto. Erilaisista idyllisen maaseutuasumisen mielikuvista käy ilmi, että vastaajat pitävät perinteistä maalaistaloa selkeästi ihanteellisimpana asuinrakennuksena. Sen keskiarvoksi tuli 4,0/5. Myös perinteinen mummonmökki (ka. 3,7/5) ja rintamamiestalo (ka. 3,6/5) ovat vastaajien mielestä suhteellisen idyllisiä vaihtoehtoja. Vähiten idyllisenä vastaajat pitävät hahmoltaan modernia rakennusta, jonka keskiarvoksi tuli 2,5/5. Tulosten perusteella ihmisten mielikuvaan maaseutuasumisesta liittyy vahvasti maalaistalon, mummonmökin tai rintamamiestalon tyylinen asuinrakennus.

Viimeisenä kyselyssä on avoin kysymys, jonka vastauksista selviää, millainen olisi vastaajien (N=298) unelmien asuinympäristö. Vastauksissa suosituimmiksi teemoiksi muodostuivat luonto ja piha, oma rauha ja välimatka naapureihin, samanhenkiset naapurit ja rauhallinen ympäristö, palvelut ja hyvät liikenneyhteydet, yhteisöllisyys ja jaetut resurssit sekä asuinkustannukset ja talotyypit. Tarkemmin teemojen sisällöistä sekä muista aiheista on kerrottu kohdassa 5.12. Vastauksista käy ilmi, että monet ihmiset arvostavat samoja asioita asuinympäristössään. Eniten vastaajat haluaisivat, että asuinpaikka sijaitsee luonnon lähellä tai keskellä, kuten maaseudulla tai järven lähellä. Osa vastaajista haluaisi omaa pihaa, jossa voisi pitää puutarhaa tai kasvimaata. Toiset haluavat paljon omaa tilaa ja rauhaa, toiset mukavia ja samanhenkisiä naapureita lähelleen. Vastauksissa yhdistyvät myös oma tila/rauha ja sopiva määrä naapureita sekä oma rauha/tila ja yhteisöllisyys. Toisin sanoen vastaajat haluavat olla sekä itsekseen että muiden kanssa sopivassa määrin. Osalle vastaajista on tärkeää, että asuinympäristössä/naapurustossa on rauhallista/hiljaista. Yhteisesti jaetut tilat ja resurssit sekä yhteinen tekeminen kiinnostavat suhteellisen monia vastaajia. Osalla vastaajista myös kohtuulliset/edulliset asuinkustannukset kuuluvat unelmien asumiseen.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Työn yhteenveto ja yhteys tuloksiin

Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa Farmikylä-konseptin markkinatilannetta ja kohde-ryhmiä. Opinnäytetyön lopullisena tutkimusongelmana oli kartoittaa asumiseen vaikuttavien trendien näkymistä käytännössä sekä selvittää ihmisten suhtautumista asumiseen liittyviin toimintatapoihin ja -malleihin. Tutkimusongelma kehittyi pääosin siitä, että hankkeen sisältö pohjautuu vahvasti asumisessa vaikuttaviin trendeihin sekä ihmisten yleiseen kiinnostukseen niitä kohtaan. Farmikylä-hankkeen ja siinä tehtävien ratkaisujen kannalta tutkimustiedot aihepiireistä ovat tärkeitä. Lisäksi kyselytutkimuksen kautta saatiin uutta tietoa monista asumiseen liittyvistä aihepiireistä. Tutkimusongelmasta muodostui kaksi tutkimuskysymystä, miten asumiseen vaikuttavat trendit näkyvät käytännössä ja miten ihmiset suhtautuvat asumiseen liittyviin toimintatapoihin ja -malleihin.

Kaupungistuminen on hyvin pitkään jatkunut megatrendi, joka tulee vahvistumaan jatkossa entisestään. Suurin osa suomalaisista asuu jo nyt kaupunkialueilla. Ennusteen mukaan kolmen vuosikymmenen päästä enää 10% suomalaisista asuu maaseutualueilla. Kaupungistuminen näkyy selvästi kasvaviin kaupunkeihin ja niiden lähialueille kohdistuvina muuttoliikkeinä. Kyseisille alueille muutetaan pääasiassa työpaikkojen, palveluiden ja koulutusmahdollisuuksien takia. Etenkin pääkaupunkiseudulla väestömäärä on kasvanut muita alueita enemmän. Nämä kehityskulut näkyvät selvästi myös kyselytutkimuksen tuloksissa, joiden perusteella yli 75% vastanneista henkilöistä asuu kaupunkialueella ja lähes 10% kaupungin läheisellä maaseudulla. Lisäksi lähes 60% on suorittanut ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinnon ja 40% lukion tai ammatillisen koulutuksen. Tämän perusteella suurin osa asuu tai on asunut suuremmissa kaupungeissa tai niiden lähialueilla opiskelupaikan takia. Tuloksista käy ilmi, että suurin osa ihmisistä asuu opiskelun jälkeenkin kaupunkialueilla, todennäköisimmin työpaikan takia.

Kaupungistumisen kehityskulku vaikuttaa oleellisesti asuntojen hintojen ja vuokrien kehitykseen. Tällä hetkellä kaupunkialueiden asuntojen kysyntä on kasvussa, uusien asuinrakennusten rakentaminen lisääntyy, ihmiset asuvat tiiviimmin ja asuntojen hinnat nousevat. Samaan aikaan tapahtuu hintojen eriytymistä eli alueiden, kaupunkien ja asuntotyyppien välillä on selkeitä eroja asuntojen hintakehityksessä. Esimerkiksi Helsingissä on edelleen kaikista korkein vuokrataso, mikä tarkoittaa samalla korkeita asuinkustannuksia. Kyselytutkimuksesta kävi ilmi, että neljäsosa vastanneista henkilöistä haluaisi unelmien asuinpaikkaansa kohtuulliset asuinkustannukset. Vapaiden vastausten perusteella ihmiset ovat

tietoisia suuremmista asuntojen hinnoista/vuokrista ja muista asumisen kustannuksista ja haluaisivat itse asua kohtuullisin menoin.

Asuntokunnan keskimääräinen koko on pienentynyt Suomessa 1980-luvulta lähtien. Silloin yhdessä asuntokunnassa asui kaksi-kolme henkilöä, mutta nykyään keskimäärin kaksi. Yhden ja kahden henkilön asuntokuntia on yli 75% kaikista asuntokunnista. Kyselytutkimuksen kautta selvisi, että yli 60% vastaajista asuu yhden-kahden henkilön asuntokunnassa. Tämä vahvistaa tietoa siitä, että suomalaiset asuvat yleisesti yksin tai kaksin. Asuntokunnan koon pienentymiseen vaikuttaa oleellisesti yksinasumisen vahvistuva trendi. Suomessa viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana yksinasuminen on lähes kaksinkertaistunut. Tällä hetkellä yhden henkilön asuntokuntia on yli miljoona, joista pääosa keskittyy kaupunkialueiden keskiosiin. Yksinasumisen ilmiö näkyy kyselytutkimuksen tuloksissa, joiden perusteella lähes kolmasosa vastanneista asuu yksin. Lisäksi yli 75% asuu kaupunkialueilla, joten on todennäköistä, että suurin osa yksinasujista asuu kaupungeissa.

Nykyään omistusasuntoja on yli 60% kaikista Suomen asuntokunnista. On havaittu, että 30-34-vuotiaiden kohdalla asunnon omistaminen on vähentynyt kymmenen viime vuoden ajan. Kuitenkin suurin osa suomalaisista haluaisi omistaa asuntonsa, etenkin nuoret aikuiset. Lähivuosien tutkimusten perusteella 18-35-vuotiaista keskimäärin 90% haluaisi asua omistusasunnossa. Kyselytulosten perusteella yli 60% vastanneista henkilöistä haluaisi ennemmin omistaa asuntonsa kuin asua vuokralla. Tämä osoittaa, että asunnon omistaminen on suomalaisille edelleen mieleinen ja suhteellisen suosittu vaihtoehto. Kysely oli tosin tarkoitettu kaikenikäisille, joten luku voisi olla suurempi vain nuorille aikuisille tehdyssä kyselyssä, kuten aikaisemmat tutkimukset antavat olettaa. Toisaalta luku voi viitata siihen, että ihmisten asenteissa on tapahtunut muutoksia omistamisen suhteen ja asunnon vuokraaminen on tullut suosittumaksi vaihtoehdoksi verrattuna aikaisempaan.

Asunto-osuuskunta on Suomessa vielä vähemmän käytetty asumisen vaihtoehto. Kiinnostus on kuitenkin kasvanut lähiaikoina eri syistä, muun muassa asumisen kallistumisen ja asumismuotojen vähäisten vaihtoehtojen takia. Osaltaan asiaan vaikuttaa kaupungistuminen ja sen seuraukset. Kyselyn tutkimustuloksista selvisi, että lähes puolet vastaajista on kiinnostuneita asunto-osuuskuntamallisesta asumisesta. Tämän perusteella asumismuoto on nykyään melko tunnettu asumisen vaihtoehto ja monet ovat kiinnostuneita aiheesta. Toisin sanoen perinteisen asunnon omistamisen ja vuokraamisen lisäksi suomalaisten keskuudessa asumiseen halutaan uusia vaihtoehtoja.

Ympäristönäkökulman kannalta tärkein ja ajankohtaisin megatrendi on ekologinen jälleenrakentaminen, jossa on oleellista parantaa ympäristön tilaa ja samalla ihmisten hyvinvointia eri toimilla, etenkin muuttamalla elintapoja, asenteita ja kulutustottumuksia. Kaupunkien kohdalla rakentamisessa on huomioitava kestävien rakennusmateriaalien käyttö ja raaka-aineiden korvaaminen kestäväillä vaihtoehdoilla. Kyselyn tuloksissa tuli esiin suomalaisten kiinnostus kestävyttä ja ympäristöystävällisyyttä kohtaan. Lähes 80% vastaajista on kiinnostunut luomuruokavaliosta ja 70% omavaraisuudesta ruuan tai energian suhteen. Lähiruoka maatilalta ja itse viljelty ruoka ovat hyvin kiinnostavia vaihtoehtoja, sillä lähes 90% ostaisi mielellään ruokaa läheisen maatilan myymälästä ja lähes 70% viljेलisi ruokaa omalla palstalla. Lisäksi vastaajista keskimäärin 75% tilaisi lähiruokatoimituksen. Vastauksen perusteella suomalaisten keskuudessa ollaan selvästi kiinnostuneita kestävämmistä vaihtoehdoista ruuan ja energian suhteen. Erityisesti lähellä tuotettuun ruokaan suhtaudutaan hyvin myönteisesti.

Kyselyn perusteella lähes 80% vastaajista kokee olevansa identiteetiltään ekoilija. Tämä tarkoittaa, että suurin osa pitää ekologisesta elämäntavasta ja huolehtii ympäristön hyvinvoinnista eri tavoin, kuten asumalla ekologisesti ja miettimällä kulutusvalintojaan. Kyseiseen aihepiiriin liittyy luonnon arvostaminen ja siellä liikkuminen. Lähes 90% kokee olevansa luontoliikkuja, joka muun muassa liikkuu ja retkeilee luonnossa sekä poimii metsän satoa. Lisäksi yli puolet haluaisi unelmiensa asuinpaikan lähelle luontoa. Nämä tulokset osoittavat, että suomalaisten elämässä on vahvasti mukana luonto ja ympäristö sekä niiden arvostaminen, mikä näkyy käytännössä ekologisina valintoina ja luonnossa liikkumisena.

Kyselyn kautta selvisi, että yli 60% vastanneista henkilöistä on kiinnostunut jakamistaloudesta eli tavaroiden jakamisesta, vuokraamisesta ja lainaamisesta omistamisen sijaan. Ihmiset jakaisivat mielellään useita eri tiloja ja resursseja naapureiden kanssa. Jopa 90% vastaajista jakaisi uima-altaan tai järvenrannan ja 85% jakaisi veneen läheisen järven rannalla. Melkein yhtä mielellään jaettaisiin liikunta- ja kuntosalitiloja sekä ulkona sijaitsevia oleskelualueita, kuten ulkokeittiö tai laavu. Myös puutarha-alueet ja harrastustilat ovat suosittuja, joista keskimäärin 75% vastaajista olisi valmiita jakamaan. Yhteisesti ylläpidettävistä palveluista vastaajat ovat melko kiinnostuneita, mutta huomattavasti vähemmän kuin muista kohteista. Näiden tulosten perusteella suomalaisten keskuudessa jaettaisiin vapaa-aikaan ja ulkona tekemiseen liittyviä tiloja ja resursseja. Kokonaisuudessaan ihmiset siis kokevat jakamistalouden periaatteen kiinnostavana vaihtoehtona. Tämä liittyy osaltaan kestäviin elämäntapoihin ja ympäristöystävällisiin valintoihin.

Asumisen yhteisöllisyys vahvistuu suomalaisten elämäntyyliin. Asumiseen liittyviin asioihin halutaan vaikuttaa ja asuinympäristöä rakennetaan yhdessä. Vaikka asuinyhteisöt ja asumisen yhteisöllisyys ovat vielä uudempia ilmiöitä Suomessa, ne tulevat yleistymään jatkossa. Tähän vaikuttavat osaltaan monet tekijät, kuten asenteiden ja elämäntapojen muutokset sekä ekologisuuden ja kestävyuden huomioiminen. Yhteisöllisen asumisen mallin mukaan asukkailla on omat yksityiset kodit yhteisten tilojen lähellä tai ympärillä. Tavaroiden, tilojen ja resurssien yhteiskäyttö kuuluu asuinyhteisön periaatteisiin. Myös yhteiset tapahtumat ja asioiden tekeminen yhdessä ovat tyypillisiä kyseisessä asumistyyliin. Kaiken yhteisen lisäksi asukkaiden tärkeä oma tila ja vapaus säilyvät ja muihin pystyy pitämään tarpeeksi etäisyyttä. On havaittu, että yhteisöllisestä asumisesta on hyötyjä kaikikäisille ihmisille. Kyselytutkimuksen kautta selvisi, että suomalaisilla on selvästi kiinnostusta yhteisölliseen asumiseen ja resurssien jakamiseen.

Aikaisemmassa kappaleessa on käyty läpi suomalaisten mielipiteitä eri tilojen ja resurssien jakamisesta, vuokraamisesta ja lainaamisesta. Yhteiskäytön ja jakamistalouden periaatteet liittyvätkin vahvasti sekä yhteisölliseen asumiseen että kestäviin elämäntapoihin. Yli neljäsosa vastaajista haluaisi asuinympäristöltään yhteisöllisyyttä ja/tai resurssien jakamista naapureiden kanssa. Tämän perusteella suhteellisen moni suomalainen tietää asumisen yhteisöllisyydestä ja siihen liittyvistä asioista sekä haluaisi itsekkin asua yhteisöllisesti. Tämä viittaa siihen, että jatkossa yhä useampi valitsee jollakin tavalla yhteisöllisemmän asumistyylin.

Monipaikkaisuus on ajankohtainen ilmiö ja yleistyy suomalaisten asumisessa. Käytännössä monipaikkaisuus tarkoittaa, että ihmiset työskentelevät, asuvat ja viettävät vapaa-aikaa useassa eri paikassa. Elinympäristöinä toimivat monet yksilöille merkitykselliset paikat. Perinteisesti on ajateltu, että maaseutualueiden väestömäärä vähenee lopullisesti kun ihmiset muuttavat asumaan kaupunkialueille. Suomessa kausiasujat muuttavat tätä kokonaisuutta. Heistä suurin ryhmä on vapaa-ajan asujat, joita on noin 2,4 miljoonaa henkilöä. Kausiasujien siirtyessä toiselle asuinpaikalle maaseutualueilla väkiluku kasvaa noin 1,3 miljoonaa henkilöä. Ihmiset siis viettävät aikaa myös kaupunkialueiden ulkopuolella. Jatkossa monipaikkaisuus kehittyy vastaamaan ihmisten uusiin tarpeisiin. Kyselytulosten mukaan yli 20% vastaajista asuu osan ajasta toisella paikkakunnalla. Kuitenkin lähes 40% on kiinnostunut monipaikkaisesta asumisesta, jossa esimerkiksi viikonloput vietetään muualla kuin työssäkäyntipaikkakunnalla. Näiden tietojen perusteella yli viidesosa vastanneista henkilöistä asuu kahdella paikkakunnalla ja yli kolmasosa on kiinnostunut asumaan useammassa paikassa. Tämä kertoo siitä, että monipaikkaisten asujien määrä on edelleen suhteellisen suuri koko väestöstä ja jatkossa usealla paikkakunnalla asuminen tulee vahvistumaan.

Aikaisemmin on selvitetty, mitkä tekijät ovat suomalaisille tärkeimpiä asuinpaikan valinnan osalta. Kyseiset suomalaiset asuivat kaupunkialueiden läheisillä maaseuduilla. Silloin tärkeimpinä tekijöinä pidettiin suurta tonttia/pihaa ja tilavaa asuntoa, edullisia asuinkustannuksia sekä asuinpaikan lapsiystävällisyyttä. Osa oli myös kiinnostunut kestävästä ratkaisusta, kuten aurinkopaneeleista. Kyselytutkimuksen tuloksista selvisi, että suomalaisten asumistavoissa on säilynyt edelleen kohtuulliset asuinkustannukset, oman tilan tarve ja samanhenkiset naapurit. Vastaajista yli kolmasosa toivoo asuinpaikalta omaa tilaa ja rauhaa, neljäsosa kohtuullisia asuinkustannuksia sekä viidesosa samanhenkisiä ja mukavia naapureita. Edellisten lisäksi ihmiset haluavat asuinpaikan olevan kohtuullisen lähellä palveluja ja hyviä liikenneyhteyksiä. Lisäksi monet ovat kiinnostuneita kestävästä ratkaisusta. Vaikka suurin osa kyselyyn vastanneista asuu kaupunkialueilla eikä kaupungin läheisellä maaseudulla, vastaukset antavat hyvän yleiskuvan ihmisten mielipiteistä ja toiveista asumiseen liittyen. Kyseisten tulosten kautta käy ilmi, että asumistavoissa on samoja elementtejä kuin aikaisemmin sekä uusia tärkeitä asioita. Nämä todennäköisesti määrittävät asuinpaikan valintaa omalta osaltaan.

Asumisen ja kodin palveluita tarvitaan yhä enemmän ja niistä ollaan kiinnostuneempia kuin ennen. Tarkoituksena on helpottaa ihmisten arkea esimerkiksi remonttiin, ruokaostokseen ja siivoukseen liittyvien palveluiden kautta. Asukkaiden käyttöön on tullut perinteisten huoltotöiden lisäksi kokonaisvaltaiseen viihtyisyyteen ja elämänlaadun parantamiseen painottuvia palveluita. Tällä hetkellä kyseisiä asumisen palveluita on saatavilla etenkin kaupunkialueilla ja kerrostaloasukkaille. On selvitetty, että asukkaiden mielestä digitaaliset asuntoon liittyvät palvelut ovat tärkeitä. Ruuan ja siivouspalveluiden tilaaminen kotiin olivat kolmasosan mielestä kiinnostavia vaihtoehtoja. Samoin kolmasosa käyttäisi enemmän asumisen palveluita, jos ne olisivat saatavilla yhdestä paikasta. Lisäksi lähes 60% kerros- ja rivitalojen asukkaista kannatti tavaroiden jakamista ja yhteisomistusta.

Kyselytutkimuksen tuloksista selviää, että suomalaiset ovat selvästi kiinnostuneita eri asumisen palveluista. Kyseiset palvelut olisivat Farmikylän tuottamia. Lähes 90% vastaajista voisi maksaa maatilant tuottamista elintarvikkeista ja lähes 80% olisi valmiita maksamaan talonmiespalveluista. Suurin osa vastaajista voisi maksaa harrastuksiin ja liikkumiseen liittyvistä palveluista ja resursseista. Myös erilaisten tilojen vuokraus ja tapahtumat olisivat suhteellisen kiinnostavia palveluita. Farmikylässä asumiselta haluttaisiin kattava palvelukokonaisuus, joka sisältäisi laajasti liikkumiseen, hyvinvointiin ja ruokaan, kodin ylläpitoon ja lemmikkien hoitoon sekä liikuntaan ja vapaa-aikaan liittyviä palveluita. Kokonaisuudessaan monet asumiseen liittyvistä palveluista ovat kiinnostavia ja niistä oltaisiin valmiita maksamaan.

Kyselytutkimuksen kautta saatiin vastaukset työn tutkimuskysymyksiin ja päästiin tavoitteeseen. Tutkimustuloksista selviää, miten eri trendit näkyvät tällä hetkellä ihmisten asumisessa ja mitä mieltä ihmiset ovat asumiseen liittyvistä toimintamalleista. Kokonaisuutena tuloksista muodostuu hyvä käsitys siitä, mitkä tekijät ovat suomalaisille tärkeimpiä asumisen kannalta ja miten kiinnostavia Farmikylä-konseptiin kuuluvat elementit ovat ihmisten mielestä. Näiden tietojen perusteella pystytään muodostamaan todennäköisimmät kohderyhmät Farmikylä-konseptille sekä arvioimaan Farmikylä-konseptin markkinatilannetta. Farmikylän jatkokehityksessä on oleellista huomioida, mitkä aihepiirit, toimintamallit ja palvelut ovat suosituimpia ja kannattavia toteuttaa. Farmikylään tulevien asuntojen osalta kannattaa huomioida etenkin toiveet asunnon omistamisesta, kohtuullisista asuinkustannuksista, asuinympäristöstä ja naapurustosta sekä yhteisöllisyydestä ja omasta tilasta.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Määrällisessä eli kvantitatiivisessa tutkimuksessa luotettavuutta arvioidaan reliabiliteetin ja validiteetin kautta. Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimuksen johdonmukaisuutta ja tarkkuutta sekä mittaustulosten toistettavuutta. Myös mahdollisimman vähäinen sattumanvaraisten virheiden määrä on tärkeää. Validiteetti tarkoittaa tutkimuksen mittareiden pätevyyttä eli ne mittaavat oikeita ja tarkoituksenmukaisia asioita. (Jyväskylän yliopisto 2010; KAMK 2020.)

Kyselytutkimuksen tulokset ovat luotettavia, sillä aineisto on kooltaan tarpeeksi suuri ja monipuolinen. Kyselyyn vastasi yhteensä 407 henkilöä, mikä on analysoinnin kannalta hyvä määrä. Lisäksi kyselyn avulla selvitettiin tietoa laajasti eri aihepiireistä. Validiteetin vaatimukset täyttyivät tutkimuksessa, sillä kysymysten ja väittämien kautta saadaan ratkaistua tutkimusongelma ja saavutetaan työlle asetettu tavoite. Reliabiliteetin edellyttämien tulosten toistettavuus on mahdollista kyselyn osalta. Kysymykset ja väittämät perustuvat asioihin, jotka eivät muutu lyhyellä aikavälillä. Kyselytutkimuksen voi siis todeta olevan luotettava.

6.3 Oma oppiminen ja jatkotutkimusehdotukset

Kokonaisuutena opinnäytetyön tekeminen oli itselleni hyvin opettava kokemus. Alussa käytin tiedonhankintaan paljon aikaa, sillä asumiseen liittyvät aihepiirit olivat vieraampia. Keräsin tietoa pääosin internetistä, sillä työn aihepiireistä löytyi melko vähän painettua kirjallisuutta. Sain tietoja myös toimeksiantajan kautta hankkeesta ja opettajan kautta lisämateriaaleista. Asumisen aihepiireihin tutustuminen oli mielenkiintoista, samoin kyselytulosten analysointi. Huolehdin opinnäytetyön aloittamisesta lähtien siitä, että työskentelyyn on

tarpeeksi aikaa. Laadin alustavia aikatauluja ja otin huomioon mahdolliset muutokset. Jos tekisin työn uudestaan, rajaisin tietoperustassa käsiteltäviä aiheita tarkemmin, mikä auttaisi löytämään kyselyyn tarkempia kysymyksiä.

Opinnäytetyön kysely sisältää monia asumiseen liittyviä teemoja, joista voisi jatkaa tutkimusta pidemmälle. Etenkin toimintamalleista ja -tavoista saisi muodostettua oman tutkimusaiheensa, joka käsitelisi syvällisemmin kaikkia kohtia tai osaa niistä. Lisäksi kyseiset toimintamallit ja -tavat ovat tällä hetkellä ja tulevaisuudessa suosittuja muutostekijöitä asumisen piirissä.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Hiltunen, E. 2019. Tulossa huomenna: Miten megatrendit muokkaavat tulevaisuuttamme. Jyväskylä: Docendo

Häkli, J., Vilkkö, R. & Vähäkylä, L. (ja muut kirjoittajat) 2015. Kaikki kotona? Asumisen uudet tuulet. Tallinna: Gaudeamus

Keränen, M., Aledin, S., Mayow, L., Karppinen, H., Lähdesmäki, V. & Paloheimo-Koskipää, L. (15/30 Research Oy ja kirjoittajat) 2013. Tervetuloa tulevaisuuden kotiin!: Tutkimustuloksia ja näkemyksiä asumisen tulevaisuudesta. Helsinki: Kopio Niini Oy

Elektroniset lähteet

Alasalmi, J., Busk, H. & Holappa, V. 2020. Työn ja työvoiman alueellinen liikkuvuus ja monipaikkainen väestö. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta [viitattu 11.5.2020]. Saatavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162147/VNTEAS_2020_12.pdf?sequence=10&isAllowed=y

ARA, 2019. Havainnekuva suunnitteilla olevasta Järvenpään Mestariasuntojen asuntoosuuskuntatalosta [viitattu 11.5.2020]. Saatavissa: https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ ja_ avustukset/Muut_ avustukset/Asuntoosuuskunnat_ ovat_ uusi_ vaihtoehto_ a

Aro, R. & Siltanen, K. 2020. Naisten muuttoliike keskittyy suuriin kaupunkeihin, eikä se ole yllätys. MDI [viitattu 13.3.2020]. Saatavissa: https://www.mdi.fi/artikkeli-naisten-muuttoliike-keskittyy-suuriin-kaupunkeihin-eika-se-ole-yllatys/?fbclid=IwAR3c229DQVH6826Ae8szZ6vVemo3-CvnO5GjT398_9R_bnXxFKAfSx2Re4E

C Street Village, 2020. Why Cohousing? [viitattu 19.5.2020]. Saatavissa: <https://www.marincoho.com/benefits-of-cohousing.html>

Cohousing, 2020. Cohousing [viitattu 19.5.2020]. Saatavissa: <https://www.cohousing.org/what-cohousing/cohousing/>

Danske Bank, 2016. Omistusasunto pitää pintansa suomalaisnuorten haaveena [viitattu 15.9.2020]. Saatavissa: <https://danskebank.fi/fi-fi/tietoa-danske-bankista/media/Tiedotteet/Pages/omistusasunto-edelleen-nuorten-haaveena.aspx>

Dufva, M. 2018. Mikä on heikko signaali? Sitra [viitattu 11.5.2020]. Saatavissa: <https://www.sitra.fi/artikkelit/mika-heikko-signaali/>

Dufva, M. 2020. Megatrendit 2020 – Sitran selvityksiä 162. Sitra [viitattu 11.3.2020]. Saatavissa: <https://media.sitra.fi/2019/12/15143428/megatrendit-2020.pdf>

Forsström-Tuominen, H. 2016. Asunto-osuuskunta – uusi yhteisöllinen rakentamisen ja asumisen malli. Pellervon taloustutkimus PTT [viitattu 11.5.2020]. Saatavissa: <https://malverkosto.fi/wp-content/uploads/2019/05/rap254.pdf>

Forsström-Tuominen, H. 2017. Kolmas tapa asua. Aspa [viitattu 30.4.2020]. Saatavissa: <https://www.aspa.fi/sv/node/1815#1ada1b8c>

Frank, D. 2018. 1 in 3 U.S. Adults Are Lonely, Survey Shows. AARP [viitattu 21.4.2020]. Saatavissa: <https://www.aarp.org/home-family/friends-family/info-2018/loneliness-survey.html>

Hamilton, N. 2019. Cohousing Provides Perfect Balance of Privacy and Community: Tracy Sorrill. Electric City [viitattu 22.4.2020]. Saatavissa: <https://www.electriccitymagazine.ca/2019/03/cohousing-provides-perfect-balance-privacy-community-tracy-sorrill/>

Haukkala, T. 2011. Monipaikkaisuus – ilmiö ja tulevaisuus. Sitra [viitattu 11.5.2020]. Saatavissa: <https://media.sitra.fi/2017/02/27172901/SelvityksiC3A454-2.pdf>

Höijer, L. 2020. Asuminen ja yhdyskunnat: asukastiheys suurilla kaupunkiseuduilla kasvaa ja yli 75-vuotiaista yhä useampi asuu kotona. Kestävakehitys.fi [viitattu 16.9.2020]. Saatavissa: <https://kestavakehitys.fi/seuranta/tulkinnat/-/blogs/asuminen-ja-yhdyskunnat-asukastiheys-suurilla-kaupunkiseuduilla-kasvaa-ja-yli-75-vuotiaista-yha-useampi-asuu-kotona>

Jyväskylän yliopisto, 2009. Raportoiminen. Koppa [viitattu 2.9.2020]. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/raportoiminen>

Jyväskylän yliopisto, 2010b. Tutkimuksen toteuttaminen. Koppa [viitattu 2.9.2020]. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen>

Jyväskylän yliopisto, 2010a. Tutkimusprosessi. Koppa [viitattu 2.9.2020]. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi>

Jyväskylän yliopisto, 2014a. Aiheeseen perehtyminen. Koppa [viitattu 2.9.2020]. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/aiheeseen-perehtyminen>

- Jyväskylän yliopisto, 2014b. Tutkimuksen suunnittelu. Koppa [viitattu 2.9.2020]. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-suunnittelu>
- KAMK, 2020. Luotettavuus [viitattu 15.9.2020]. Saatavissa: <https://www.kamk.fi/fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Luotettavuus>
- Kannisto, O. 2017. Asumisesta tulossa yksilölaji. Tieto&Trendit – Tilastokeskus [viitattu 24.2.2020]. Saatavissa: <https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2017/asumisesta-tulossa-yksilolaji/?listing=simple>
- Kannisto, O. 2017. Asuntokunnan keskikoko 1987 ja 2016. Tieto&Trendit – Tilastokeskus [viitattu 24.2.2020]. Saatavissa: <https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2017/asumisesta-tulossa-yksilolaji/?listing=simple>
- Keskinen, P., Karikallio, H. & Kiviholma, S. 2020. Asuntomarkkinat 2020 – ennuste. PTT Pellervon taloustutkimus [viitattu 6.3.2020]. Saatavissa: <https://www.ptt.fi/ajankoh-taista/uutiset/asuntomarkkinat-2020-ennuste.html>
- Kettunen, I. & Jaakkola, H. 2017. Yhteisöasuminen on vaihtoehto ja vastaisku yksinäisyydelle. Talentia-lehti [viitattu 27.3.2020]. Saatavissa: <https://www.talentia-lehti.fi/yhteisoasuminen-on-vaihtoehto-ja-vastaisku-yksinaisyydelle/>
- Mark, J. 2014. Urbanization [viitattu 17.9.2020]. Saatavissa: <https://www.ancient.eu/urbanization/>
- Martin, C. 2019. Coming of age in cohousing. Curbed [viitattu 30.4.2020]. Saatavissa: <https://www.curbed.com/2019/2/13/18194960/cohousing-families-communities-united-states-muir-commons>
- Matikainen, N. 2020. Vuokrat jatkavat nousuaan, mutta tahti on hidastunut. Etuovi.com [viitattu 20.2.2020]. Saatavissa: <https://www.etuovi.com/koti/blogi/vuokrat-jatkavat-nousuaan-mutta-tahti-on-hidastunut/>
- Nagy, R. R. 2015. Datamancer's Steampunk Laptop [viitattu 10.7.2015]. Saatavissa: <http://www.datamancer.net/steampunklaptop/steampunklaptop.htm>
- Nikander, T. & Pietiläinen, M. 2015. Kaupunkialueet vetävät nuoria asumaan yksin. Tieto&Trendit – Tilastokeskus [viitattu 24.2.2020]. Saatavissa: <http://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2015/kaupunkialueet-vetavat-nuoria-asumaan-yksin/>

Osváth, J. 2017. Yhteisöllinen asuminen: Trendi, joka on tullut jäädäkseen. SATO [viitattu 21.4.2020]. Saatavissa: <https://www.sato.fi/fi/kotona/kotikulmat/yhteisollinen-asuminen-trendi-joka-on-tullut-jaadakseen/18333619>

Our World in Data, 2018. Share of people living in urban areas, 2017 [viitattu 6.2.2020]. Saatavissa: <https://ourworldindata.org/grapher/share-of-population-urban?time=1960..2017>

Our World in Data, 2018. Share of the population living in urban areas, 2050 [viitattu 6.2.2020]. Saatavissa: <https://ourworldindata.org/grapher/urban-population-share-2050>

Rakennusteollisuus, 2019. Nuoret haaveilevat edelleen omistuskodista [viitattu 15.9.2020]. Saatavissa: <https://www.rakennusteollisuus.fi/Ajankohtaista/Tiedotteet1/2019/nuoret-haaveilevat-edelleen-omistuskodista/>

Rakennusteollisuus, 2020. Asuminen [viitattu 17.3.2020]. Saatavissa: <https://www.rakennusteollisuus.fi/Tietoa-alasta/Asuminen/>

Ritchie, H. & Roser, M. 2019. Urbanization. Our World in Data [viitattu 6.2.2020]. Saatavissa: <https://ourworldindata.org/urbanization>

Rubin, A. 2020. Trendianalyysi tulevaisuudentutkimuksen menetelmänä. Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto [viitattu 4.2.2020]. Saatavissa: <https://tulevaisuus.fi/menetelmat/toimintaympariston-muutosten-tarkastelu/trendianalyysi-tulevaisuudentutkimuksen-menetelmana/>

Rönkä, K. 2019. Tulevaisuuden asuminen on oman näköistä, yhteisöllistä ja vastuullista. Vanhustyö 4/2019, 8-9.

SATO, 2018. Kysely: Suomalaiset viettäisivät mielellään enemmän aikaa naapurien kanssa – tulevaisuuden digipalvelut voivat tarjota ratkaisun [viitattu 12.6.2020]. Saatavissa: <https://www.sato.fi/fi/sato-yritys/tiedotteet-sato/2hh5vYa3POe4Eaq6GMkEE4>

SATO, 2019. Tutkimus: Mitkä asumisen palvelut kiinnostavat suomalaisia? [viitattu 12.6.2020]. Saatavissa: <https://www.sato.fi/fi/kotona/kotikulmat/asumisen-palvelut/41160232>

Tilastokeskus, 2018. Liitetaulukko 1. Asuntokunnat koon mukaan ja asuntokuntien keski-
koko 1960–2018 [viitattu 24.2.2020]. Saatavissa: https://www.stat.fi/til/asas/2018/asas_2018_2019-05-14_tau_001_fi.html

Tilastokeskus, 2019. Omistusasuminen vähenee nuorissa ikäluokissa [viitattu 15.9.2020]. Saatavissa: https://www.stat.fi/til/asas/2018/01/asas_2018_01_2019-10-10_tie_002_fi.html

Toivanen-Visti, O. 2019. Asunto-osuuskunnat ovat uusi vaihtoehto asumiseen. ARA [viitattu 30.4.2020]. Saatavissa: https://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Muut_avustukset/Asuntoosuuskunnat_ovat_uusi_vaihtoehto_a

Vataja, K. 2020. Saatesanat, Megatrendit 2020. Sitra [viitattu 4.2.2020]. Saatavissa: <https://media.sitra.fi/2019/12/15143428/megatrendit-2020.pdf>

Vilpas, P. 2018. Kvantitatiivinen tutkimus. Metropolia [viitattu 3.9.2020]. Saatavissa: <https://users.metropolia.fi/~pervil/kvantsu/Moniste.pdf>

Webropol, 2020. Tulevaisuuden kyselytyökalu [viitattu 3.9.2020]. Saatavissa: <https://webropol.fi/>

YIT, 2020. YIT Plus palvelutori [viitattu 12.6.2020]. Saatavissa: <https://www.yit.fi/asunnot/asumisen-palvelut/palvelutori>

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

Toiveet maaseutuasumiselle

Tervetuloa kertomaan toiveistasi maaseutuasumiselle!

Olemme kehittämässä Farmikylää - uudenlaista tapaa asua maalla ja saada asumiseen ja elämiseen liittyviä palveluja helposti.

Haluaisimme kysyä, minkälaiset palvelut ja asuminen palvelisivat juuri SINUN tarpeitasi riippumatta siitä, missä ja miten tällä hetkellä asut.

Kyselyyn vastaaminen vie n. 10 minuuttia ja jättämällä yhteystietosi lopussa olet mukana Hollolassa sijaitsevien Niipalan tilan maatilamajoituksen (1 yön 2 hlön majoitus aamiaisineen 140 neliön huoneistossa) sekä Kinnarin tilan sisustus- ja puutarhamyymälän verkkokaupan lahjakorttien arvonnassa!

Lisätietoja kyselystä antaa: Tuuli Rantala, projektipäällikkö, tuuli.rantala@wsp.com

Kysely on osa Eteläisen Päijät-Hämeen maaseudun kehittämissyhdystys Etpähä ry:n Farmikylä-hanketta. Kyselyn ja hankkeen toteuttaa WSP Finland Oy, ja kyselyn tulokset analysoidaan yhteistyössä Augurix Oy:n ja LAB-ammattikorkeakoulun opinnäytetyön laadinnan kanssa.

TAUSTATIEDOT

1. Sukupuoli

- Nainen
- Mies
- Muu

2. Mikä on ammatillinen koulutuksenne (korkein suorittamanne koulutusaste)?

- Peruskoulu
- Lukio tai ammatillinen koulutus
- Ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinto

3. Minkä ikäinen olette? Ikäsi numeroina:

4. Mikä on nykyinen asumistapasi?

- Omakotitalo
- Erillistalo (asunto-osakeyhtiössä)
- Paritalo
- Rivi- tai luhtitalo
- Kerrostalo
- Muu, mikä?

5. Mikä kuvaa parhaiten nykyistä asumispaikkaasi?

- Kaupungin keskusta
- Muu kaupunkialue
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Kirkonkylä tai kyläkeskus maaseudulla
- Harvaan asuttu maaseutu

6. Mikä kuvaa parhaiten nykyistä elämäntilannettasi?

- Asun vanhempien luona
- Asun yksin
- Naimisissa/avopari, ei lapsia

- Naimisissa/avopari, on lapsia
- Yksinhuoltaja, asun ainakin osan aikaa lasten kanssa
- Pariskunta, lapset eivät asu kotona
- Asun yhdessä tuttavän tai sukulaisen kanssa

7. Ota kantaa seuraaviin väittämiin, kuinka hyvin ne kuvaavat omaa tilannettasi?

	Ei kuvaa lainkaan	Ei kuvaa juurikaan	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Asun osan ajasta toisella paikkakunnalla	☐	☐	☐	☐	☐
Nykyinen asuintapani tukee hyvin elämänlaatuaani	☐	☐	☐	☐	☐
Olisin halukas rakentamaan tai rakennuttamaan oman asuntoni	☐	☐	☐	☐	☐
Haluan enemmän asua vuokralla kuin omistaa asuntoni	☐	☐	☐	☐	☐
Minulle on tärkeää, että voin nähdä asuvani asuinpaikassani eri elämänvaiheissa pitkälle tulevaisuuteen	☐	☐	☐	☐	☐
Suunnittelen asuinpaikan vaihtoa	☐	☐	☐	☐	☐

ERILAISET TOIMINTAMALLIT JA -TAVAT

8. Kuinka kiinnostunut olet seuraavista toimintamalleista ja -tavoista?

	En lainkaan kiinnostunut	En juurikaan kiinnostunut	Neutraali / En osaa sanoa	Jossain määrin kiinnostunut	Erittäin kiinnostunut
Asunto-osuuskunta - perinteisen omistus- ja vuokra- asumisen välimuoto, jossa asuminen on kohtuuhintaista ja yhteisöllistä	☐	☐	☐	☐	☐
Monipaikkainen asuminen - esim. viikonloput aina muualla kuin työssäkäyntipaikkakunnalla	☐	☐	☐	☐	☐
Jakamistalous - tavaroiden jakaminen, vuokraaminen ja lainaaminen omistamisen sijaan	☐	☐	☐	☐	☐
Kumppanuusmaatalous - kumppanuus, jossa paikallinen kuluttaja ostaa jo keväällä tulevasta sadosta osuuden suoraan viljelijältä/ puutarhurilta	☐	☐	☐	☐	☐
Lähiruoan myynti- ja jakelumallit - tuotteiden ostaminen suoraan viljelijöiltä tyyppillisesti hakemalla ne tietystä jakelupisteestä tiettyyn aikaan	☐	☐	☐	☐	☐
Luomuruokayalio - luonnonomukaisesti tuotettujen elintarvikkeiden suosiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Omavaraisuus ruoan tai energian suhteen - oman kotitalouden kuluttaman ruoan tai energian tuottaminen osin itse	☐	☐	☐	☐	☐

9. Miten kuvailisit suhdettasi ruoan hankintaan?

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Yhteisöeläjä	☐	☐	☐	☐	☐
	Ei kiinnosta lainkaan	Ei juurikaan kiinnosta	Neutraali / En osaa sanoa	Kiinnostaa jossain määrin	Kiinnostaa erittäin paljon
Maksaisin mieluusti maatilalle kuukausihintaa säännöllisistä lähiruokatoimituksista	☐	☐	☐	☐	☐
Tekisin mieluusti viikoittain lähiruokatilauksen läheiselle maatilalle	☐	☐	☐	☐	☐
Viljelin mieluusti ruokaa omalla puutarhapalstallani	☐	☐	☐	☐	☐
Ostaisin mieluusti ruokaa läheisen maatilan tilamyymälästä	☐	☐	☐	☐	☐
Ostaisin mieluiten ruoat ym. itse marketista	☐	☐	☐	☐	☐
Maksaisin mieluusti keskimääräistä korkeampaa ruoan hintaa lähellä tuotetusta luomuruoasta	☐	☐	☐	☐	☐

IDENTITEETTI JA MIELTYMYKSET

10. Missä määrin seuraavat 14 tyyppiä kuvaavat sinua?

10.1

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Multasormi	☐	☐	☐	☐	☐

10.2

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Yhteisöelämä	☐	☐	☐	☐	☐

10.3

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Seurallinen fiilistelijä	☐	☐	☐	☐	☐

10.4

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Luontoliikkuja	☐	☐	☐	☐	☐

10.5

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Rauhanrakastaja	☐	☐	☐	☐	☐

10.6

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Näpertäjä	☐	☐	☐	☐	☐

10.7

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Uudistaja	☐	☐	☐	☐	☐

10.8

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Budjetoija	☐	☐	☐	☐	☐

10.9

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Eläinrakas	☐	☐	☐	☐	☐

10.10

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Rassaaja	☐	☐	☐	☐	☐

10.11

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Haaveilija	☐	☐	☐	☐	☐

10.12

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Etätyöläinen	☐	☐	☐	☐	☐

10.13

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Ekolija	☐	☐	☐	☐	☐

10.14

	Ei kuvaa lainkaan	Ei juurikaan kuvaa	Neutraali / En osaa sanoa	Kuvaa jossain määrin	Kuvaa erittäin hyvin
Aatteen aktivoima	☐	☐	☐	☐	☐

Oletetaan, että asut Farmikylässä. Kokonaisuus sisältää maatilaa, asuntoja ja luontoa. Farmikylästä on 5km kuntakeskukseen (ruokakauppa ym.), 20km kaupunkiin ja 100km maakuntakeskukseen.

Farmikylän maatila pystyisi tarjoamaan erilaisia tiloja ja resursseja Farmikylän naapuruston käyttöön. Oletetaan, että ne sisältyisivät asumiskustannuksiisi vähentäen tilan tarvetta omassa asunnossasi ja tuoden kustannussäästöjä.

11. Kuinka houkuttelevaa olisi, että voisit jakaa seuraavia tiloja ja resursseja naapureidesi kanssa?

Varastotilat	☐	☐	☐	☐	☐
Eläimiä varten olevat tilat kuten talli, navetta, aitaus	☐	☐	☐	☐	☐
Vene läheisen järven rannalla	☐	☐	☐	☐	☐
Pesutupa	☐	☐	☐	☐	☐
Sauna- ja ulkotilat					
Saunatilat	☐	☐	☐	☐	☐
Uima-allas tai järvenranta laitureineen	☐	☐	☐	☐	☐
Puutarha-alueet (kasvimaa omalla palstalla, hedelmätarha, kukkaistutukset tms.)	☐	☐	☐	☐	☐

Leikki puisto	☐	☐	☐	☐	☐
Oleskelualueet kuten ulkokeittiö ja istuskelualue, laavu ja nuotiopaikka	☐	☐	☐	☐	☐
Työ- ja juhlatilat					
Toimisto- ja etätyöskentelytilat	☐	☐	☐	☐	☐
Kerho- ja kotiteatteritilat	☐	☐	☐	☐	☐
Erilliset vierashuoneet	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteiset palvelut					
<u>Yhteisesti omistettu kahvila</u>	☐	☐	☐	☐	☐
<u>Yhteisesti omistettu lastentarha</u>	☐	☐	☐	☐	☐

12. Jos asuisit Farmikylässä, kuinka halukas olisit maksamaan seuraavista maatalan tuottamista palveluista?

	En lainkaan halukas	En juurikaan halukas	Neutraali / En osaa sanoa	Jossain määrin halukas	Erittäin halukas
Valikoima maatalan tuottamia tuotteita elintarvikkeita satokauden mukaan	☐	☐	☐	☐	☐
Talonmiespalvelut kuten lumien aeraus, nurmikonleikkaus, asunnon pienet korjaustyöt jne.	☐	☐	☐	☐	☐
<u>Tapahtumat, kuten naapuruston yhteiset ruokailut ja illanvietot tai lapsille suunnatut kerhot</u>	☐	☐	☐	☐	☐
Erilaisten tilojen vuokraus (juhlatila, liikuntasali, saunatilat, työskentely- ja toimistotilat jne.)	☐	☐	☐	☐	☐
Erilaisten harrastus- ja työvälineiden vuokraus	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteiskäytössä kulkuneuvot kuten auto, sähköpolkupyörä, vene	☐	☐	☐	☐	☐
Kyytipalvelut esim. kaupunkikeskukseen, <u>rautatieasemalle</u>	☐	☐	☐	☐	☐

13. Mitä muita palveluita tai tiloja Farmikylän maatila voisi tarjota, joista olisit valmis maksamaan?

--

14. Miten mieluisia seuraavat viisi pihapiiriä Farmikylässä olisivat sinulle tilan, kustannusten ja naapurien suhteen?

Apurakennukset = autotalli, kasvihuone, varastotilat jne.

14.1

	Ei lainkaan mieluisa	Ei juurikaan <u>mieluisa</u>	Neutraali / En osaa sanoa	Jossain määrin mieluisa	<u>Erittäin</u> <u>mieluisa</u>
Itsekseen	☐	☐	☐	☐	☐

14.2

	Ei lainkaan mieluisa	Ei juurikaan mieluisa	Neutraali / En osaa sanoa	Jossain määrin mieluisa	Erittäin mieluisa
Aitanaapuri	☐	☐	☐	☐	☐

14.3

	Ei lainkaan mieluisa	Ei juurikaan mieluisa	Neutraali / En osaa sanoa	Jossain määrin mieluisa	Erittäin mieluisa
Yhdessä	☐	☐	☐	☐	☐

14.4

	Ei lainkaan mieluisa	Ei juurikaan mieluisa	Neutraali / En osaa sanoa	Jossain määrin mieluisa	Erittäin mieluisa
Monikko	☐	☐	☐	☐	☐

14.5

	Ei lainkaan mieluisa	Ei juurikaan mieluisa	Neutraali / En osaa sanoa	Jossain määrin mieluisa	Erittäin mieluisa
Tehokas	☐	☐	☐	☐	☐

15. Miten hyvin seuraavat 6 rakennusta vastaavat tyyliltään omaa ajatustasi houkuttelevasta maaseutuasumisesta?

15.1

	Ei vastaa lainkaan	Ei juurikaan vastaa	Neutraali / En osaa sanoa	Vastaa jossain määrin	Vastaa erittäin hyvin
Perinteinen maalaistalo	☐	☐	☐	☐	☐

15.2

	Ei vastaa lainkaan	Ei juurikaan vastaa	Neutraali / En osaa sanoa	Vastaa jossain määrin	Vastaa erittäin hyvin
Mummonmökki	☐	☐	☐	☐	☐

15.3

	Ei vastaa lainkaan	Ei juurikaan vastaa	Neutraali / En osaa sanoa	Vastaa jossain määrin	Vastaa erittäin hyvin
Rintamamiestalo	☐	☐	☐	☐	☐

15.4

	Ei vastaa lainkaan	Ei juurikaan vastaa	Neutraali / En osaa sanoa	Vastaa jossain määrin	Vastaa erittäin hyvin
Klassinen huvila	☐	☐	☐	☐	☐

15.5

	Ei vastaa lainkaan	Ei juurikaan vastaa	Neutraali / En osaa sanoa	Vastaa jossain määrin	Vastaa erittäin hyvin
Perinteisen mallinen mutta moderni rakennus	☐	☐	☐	☐	☐

15.6

	Ei vastaa lainkaan	Ei juurikaan vastaa	Neutraali / En osaa sanoa	Vastaa jossain määrin	Vastaa erittäin hyvin
Moderni rakennus hahmoltaan	☐	☐	☐	☐	☐

16. Kuvaile lopuksi muutamalla lauseella, millainen olisi sinun unelmiesi asuinympäristö?
Millaisessa asunnossa ja millaisin kustannuksin? Millaisessa paikassa? Millaisin naapurein?

Olisitko halukas kommentoimaan jalostetun Farmikylä-ajatuksen toimivuutta tarkemmin?
Jätä yhteystietosi, mikäli voimme tarvittaessa olla sinuun yhteydessä lyhyen kyselyn tai haastattelukutsun muodossa. Muutoin voit hypätä tämän kysymyksen yli.

Nimi

Matkapuhelin

Sähköposti

Suuret kiitokset vastauksistasi!

Jättämällä sähköpostiosoitteesi tai puhelinnumerosi tähän kenttään olet mukana maatilaloman ja lahjakorttien arvonnassa.

Sähköpostiosoite

Puhelinnumero

Kyselyssä kerättyjä yhteystietoja käsittelee WSP Finland Oy ja niitä käytetään vain arvonnasta

ilmoittamiseen tai vapaaehtoisten haastateltavien tavoittamiseen.

Tietosuojakäytäntömme (<https://www.wsp.com/fi-FI/legal/tietosuojakaytanto>) sisältää tietoa siitä, miten

antamiasi tietoja säilytetään ja suojataan.

Painamalla 'Lähetä' hyväksyt antamiesi yhteystietojesi keräämisen.

Liite 2. Arkkityyppien kuvaukset

Arkkityyppi	Kuvaus
Multasormi	Pidän omalla kasvimaalla puuhastelusta, puutarhahommista ja oman ruuan kasvattamisesta.
Yhteisöeläjä	Pidän yhdessä tekemisestä ja yhdessä olemisesta, kuten yhteisruokailuista. Olen aina valmis auttamaan naapureita ja järjestämään toimintaa. Hakeudun mielelläni ihmisten seuraan enkä jaksakaan olla kauaa omissa oloissani.
Seurallinen fiilistelijä	Pidän istuskelusta laavulla kavereiden kanssa nuotion loimussa. Mukavaa, jos joku soittaa vaikka kitaraa. Osallistun mielelläni erilaisiin tapahtumiin oman fiiliksen mukaan. On mukavaa, kun läheltä saa seurata silloin kun siltä tuntuu.
Luontoliikkuja	Pidän metsäpoluista, luonnossa liikkumisesta ja retkeilystä. Poimin mahdollisesti marjoja tai sieniä, saatan metsästä tai kalastaakin. Etenen luonnossa monenlaisin välinein eikä kuntosalikaan ole vieras paikka.
Rauhanrakastaja	Pidän omasta rauhasta, omissa oloissani olemisesta ja hiljaisuudesta. Oma reviiiri on tärkeä ja oma elinpiiri on rauhoitettua aluetta.
Näpertäjä	Pidän omilla käsillä tekemisestä, rakentelusta, käsitöistä, askartelusta, tuunaamisesta. Itsensä toteuttaminen on kivaa ja antoisaa puuhastelua.
Uudistaja	Pidän maailman ilmiöiden seuraamisesta ja kokeilen mielelläni uusia ja radikaalejakin ratkaisuja. Nautin ongelmanratkaisusta ja ajan hermosta olemisesta.
Budjetoija	Pidän tarkasta taloudenpidosta tai joudun sitä harjoittamaan. Asumisen, matkustamisen ja harrastamisen edullisuus ovat tärkeitä tekijöitä elämässäni.
Eläinrakas	Rakastan eläimiä. Kanat ja lampaat lähistöllä olisivat kivoja. Oma lemmikki on elämän kiintopiste.
Rassaaja	Pidän autojen tai koneiden rassaamisesta, korjaamisesta ja tuunaamisesta. Autotalli, metallitai puupaja on paras paikka.

Haaveilija	Pidän paikallaan olemisesta, kaukaisuuteen tuijottamisesta ja luonnon äänien kuuntelemisesta. Sieluni lepää, kun ikkunastani avautuu kaunis maisema.
Etätyöläinen	Pidän etätyöstä ja voin tehdä sitä. Viihtyisä koti ja hyvät tietoliikenneyhteydet ovat minulle tärkeitä.
Ekoilija	Pidän ekologisesta elämäntavasta. Ympäristön hyvinvointi on minulle tärkeä asia ja siksi kierrätän, asun ekologisesti ja mietin omia kulutusvalintojani.
Aatteen aktivoima	Pidän maalla asumisesta periaatteellisista syistä. Arvomaailmani ja käsitykseni hyvästä ja tärkeästä kiinnittyy maaseutuun. Maaseutu on minulle ideologia.